

Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor 2022 Tanums kommun

Antagen i kommunfullmäktige 2022-09-19 (KF § 114)

TANUMS
KOMMUN

2022-09-28

1	Inledning	
1.1	Bakgrund	7
1.2	Syfte	7
2	Beskrivning av kommunen	
2.1	Tanums kommun	9
2.1.1	Framtidsutveckling	11
2.1.2	Andel av befolkningen i tätorterna	11
3	Styrning av skydd mot olyckor	
4	Risker	
4.1	Övergripande	15
4.2	Brand i byggnad	17
4.3	Brand utomhus	18
4.4	Trafikolyckor	18
4.5	Olyckor med farliga ämnen	19
4.5	Naturolyckor	20
4.6	Drunkning	20
4.7	Nödställd person	21
5	Värdering	
6	Mål	
6.1	Mål 1 - Antalet bostadsbränder ska minska och ingen människa ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand i bostad	26
6.2	Mål 2 – Riskgrupper har ett bra brandskydd	26
6.3	Mål 3 – Räddningstjänsten ska aktivt medverka i samhällsplaneringen för att minska risker för människor som bor och vistas i kommunen.	26

6.4	Mål 4 – Räddningstjänsten ska ha operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden och övas i tillräcklig omfattning	26
6.5	Mål 5 – Räddningstjänsten har en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig	26
7	Förebyggande – förmåga och verksamhet	
7.1	Tillsyn	27
7.1.2	Tillsyn av hamnar och badplatser	28
7.2	Stöd till den enskilde	28
7.3	Rengöring och brandskyddskontroll	29
7.4	Övriga förebyggande åtgärder	30
7.4.1	Eldningsförbud	31
8	Räddningstjänst – förmåga och verksamhet	
8.1	Övergripande beskrivning	33
8.1.1	Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner	33
8.1.2	Tillgång till egna resurser	34
8.1.3	Norra Bohuslän har följande specialresurser	35
8.1.4	Tid från att larmet inkommer till att första kommunala räddningsresurs är på plats - Responstid	36
8.1.5	Räckviddsanalys	36
8.1.6	Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsande åtgärder	36
8.1.7	Samverkan med andra aktörer	36
8.1.8	Brandvattenförsörjning	37
8.1.9	Alarmering	37
8.1.10	Varning och information till allmänheten	37
8.2	Beskrivning av förmåga per olyckstyp	38
8.2.1	Brand i byggnad	39

8.2.2	Brand utomhus	41
8.2.3	Trafikolycka	43
8.2.4	Olycka med farliga ämnen	45
8.2.5	Naturolycka	46
8.2.6	Drunkning	48
8.2.7	Nödställd person	50
8.2.8	Övriga insatser	51
8.3	Ledning av räddningstjänsten	52
8.3.1	Övergripande ledning	52
8.3.2	Insatsledning	53
8.3.3	Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	53
8.4	Räddningstjänst under höjd beredskap	54
8.4.1	Inledningsvis i planeringen	55
8.4.2	Tillkommande uppgifter för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap	55
8.4.3	Höjd insatsförmåga	55
8.4.4	Livräddning och brandsläckning i rasmiljöer	56
8.4.5	Utmärkning av farligt område	56
8.4.6	Indikering och sanering av personer och områden som utsatts för kemiska, biologiska eller nukleära stridsmedel	56
8.4.7	Personalens medverkan i första hjälpen åt skadade och transport av skadade	57
8.4.8	Alarmering och varning	57
8.4.9	Lämna och ta emot stöd	57
8.4.10	Medverkan i befolkningsskyddet	57
8.4.11	Krigsduglighet	58

9 Uppföljning, utvärdering och lärande

Bilaga A – Dokumentförteckning

Bilaga B – Beskrivning av samråds remiss

Bilaga C – Hamnar och dess gränser i vatten

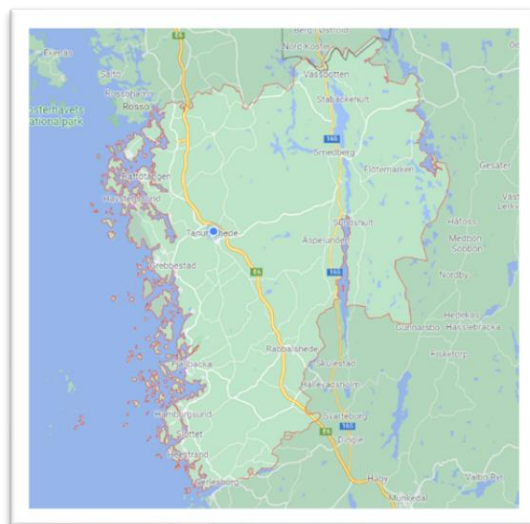
Förkortningar

LSO	Lagen om skydd mot olyckor
SBA	systematiskt brandskydds arbete
LBE	Lagen om brandfarliga och explosiva varor
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
SSRS	Sjöräddningssällskapet
HLR	Hjärt-lungräddning
SKR	Sveriges kommuner och regioner
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
SL	Styrkeledare
RIB	Räddningspersonal i beredskap
VRR	Västra Räddningsregionen

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Strömstads- Tanums- och Sotenäs kommuner har en omfattande avtals samverkan under det gemensamma namnet Räddningstjänsten Norra Bohuslän. Detta dokument utgör handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap 3 § och 8 § och omfattar Tanums kommun. Några kapitel av detta handlingsprogram är gemensamt med Sotenäs kommun eftersom bland annat riskanalys och förmågebedömningen sker i samverkan. Handlingsprogrammet omfattar så väl kommunens förebyggande arbete som den skadeavhjälpande verksamheten och det geografiska området visas i figuren nedan.

Tanums kommun

1.2 Syfte

Syfte I: Genom att ta del av handlingsprogrammet får du som bor, vistas eller verkar i kommunen inblick i hur kommunen arbetar med olycksförebyggande arbete tillika räddningstjänst.

Syfte II: Handlingsprogrammet är kommunens politiska styrdokument och antas av kommunfullmäktige. Handlingsprogrammet visar således på den politiska inriktningen för hur kommunen avser att arbeta i dessa frågor.

Syfte III: Handlingsprogrammet redovisar struktur och samordning i arbetet med skydd mot oönskade händelser och därigenom öka tryggheten genom att minska antalet oönskade händelser och dess konsekvenser i såväl *Tanum*, *Sotenäs* och *Strömstads* kommuner. Handlingsprogrammet utgör även ett underlag för MSB: s tillsynsverksamhet över kommunernas skyldigheter enligt LSO.

TANUMS
KOMMUN

2022-09-28

2. Beskrivning av kommunen

2.1 Tanums kommun

Tanum är Bohusläns till ytan största kommun, med en landyta på 909 km², om även vatten räknas med är ytan 945 km². Kommunen har knappt 13 000 invånare, vilket innebär att befolkningstätheten är cirka 13 invånare per kvadratkilometer. Befolkningstätheten är högst längs kusten, glesare i jord- och skogsbruksområdena i inlandet och lägst i öster mellan Bullare-sjöarna och gränsen mot Dalsland. Karakteristiskt för Tanum är det stora antalet små samhällsbildningar; de flesta ligger vid kusten. Den marina miljön med stor artvariation är tillsammans med andra vackra och värdefulla naturmiljöer utmärkande för kommunen. I de östligaste delarna av kommunen dominerar skogslandskapet med mäktiga bergspartier, sjöar och vattendrag och här finns stora fjällliknande områden med myrmarker och små skogstjärnar.

Tanum har en lång kustlinje mot Skagerrak; från Gerlesborg i söder till Galtö i norr. Fjordar och havsvikar förlänger kustlinjen med åtskilliga kilometer. Kommunen har 525 km kust, varav landkusten är 175 och öarnas strandlinje är 350 km. Längs skärgården finns Sveriges saltaste och renaste hav. Det rena och salta vattnet, de fina stränderna och den unika skärgården lockar många att besöka och njuta av Tanums kust. Norra delen av Tanums skärgård och havet utanför ingår i Sveriges första marina nationalpark; Kosterhavet. Nationalparken invigdes den 9 september år 2009. Innanför kustremsan breder jordbruksbygden ut sig. Förr gav jordbruket, ofta i kombination med fisket, försörjningen till flertalet av bygdens människor. Bebyggelsen ligger oftast tätt intill bergssidorna, för att inte inkräkta på den odlingsbara jorden. I anslutning till slättlandskapet finns de välkända hållristningsmiljöerna, som kom till under bronsåldern när slätterna var täckta av vatten. Tanums hållristningar vid Vitlycke finns sedan 1994 med på Unesco's lista över världsarv.

Tanums kommun har länets mest företagsamma befolkning. Mer än 18 procent av kommunens arbetsföra befolkning ansvarar för ett företag. *Tanum* tillhör de kommuner som både har flest företag i relation till invånarantalet och där det startas flest nya företag. Kommunens näringsliv utgörs av drygt 2 400 företag.

Genom *Tanum* går E6:an med två motorvägstunnlar och Bohusbanan – den kustnära järnvägen mellan Strömstad och Göteborg - går genom kommunen i nord/sydlig riktning. Flygfält, gräsfält för sportflyg, finns i Anrås nordost om Fjällbacka.

Tanums kommun består av flera mindre samhällen, vilket är karakteristiskt för kommunen. Sammanlagt har kommunen sexton samhällen. De olika samhällena har olika typ av service och kan delas in därefter. Tanumshede är centralort. Där finns den kommunala förvaltningen samt annan service som vårdcentral, skola och livsmedelsbutik. Grebbestad, Fjällbacka och Hamburgsund hör till de stora samhällena längs kusten och har service i form av till exempel vårdcentral, skola, äldreomsorg och livsmedelsbutik. I inlandet finns motsvarande service i Östad och Backa. Övriga samhällen är Överby, Resö, Lur, Havstenssund, Sannäs, Kämpersvik, Långsjö, Rabbalshede, Kville, Slottet, Tegelstrand, Heestrand samt Gerlesborg. I några av dessa samhällen finns en viss nivå av service.

Fakta Tanum

Invånarantal	12 965 (2021-12-31)
Landareal	Areal med insjöar och hav 2 329 km ² Areal med insjöar 961 km ² Landareal 923 km ²
Invånare per km ²	14
Centralort	Tanumshede
Övriga tätorter	Fjällbacka, Grebbestad, Hamburgsund
Landsbygdsorter	Gerlesborg, Havstenssund, Kville, Lur Rabbalshede, Resö, Sannäs, Östad/Backa

Pendlingsutbyte 2019 (SCB)

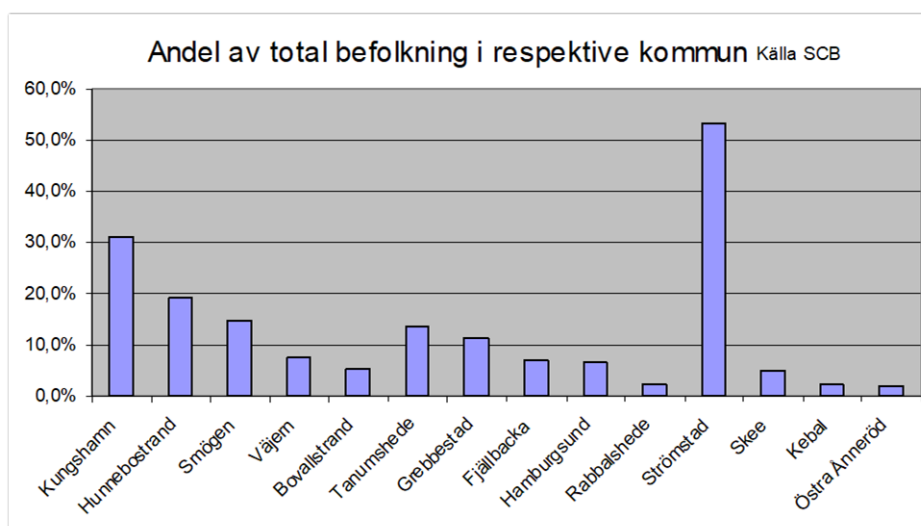
Inpendling 1 291 personer Utpendling 1 890 personer Nettopendling –599 personer

2.1.1. Framtidsutveckling

Besöksnäringen har en central roll för utveckling i *Tanums* kommun och det är ett av kommunens uttalade mål att öka sin attraktivitet som besöksmål året runt. Besöksnäringen har växt kraftigt under 2000-talet, man utnämner den som ny basnäring för Sverige. Idag är besöksnäringen Sveriges största tjänsteexportnäring med ett exportvärde som vida överstiger många av våra traditionella exportindustrier. Många invånare i *Tanums* kommun har sin sysselsättning kopplad till besöksnäringen. Den är betydelsefull för jobbskapande, och den öppnar dörrar till arbetsmarknaden. Under 2000-talet har den varit en av de tjänstenärings som skapat flest arbetstillfällen. Besöksnäringen ger arbete åt cirka 551 personer på årsbasis i *Tanums* kommun och bedöms öka under de kommande åren. *Tanum* har ett strategiskt bra läge där närheten till E6:an är viktig för transporter till och från företagen. 2015 blev den sista sträckan av E6 klar för trafik, därmed är det motorväg från Köpenhamn till Oslo. För näringslivet är det även fördelaktigt med närheten till Norge och den norska marknaden. Näringslivet i vårt område har på många olika sätt ett rikt utbyte med Norge. Sett till befolkningmängden under en tioårsperiod har utvecklingen varit positiv. Från 12 370 år 2010 till 12 965 år 2021.

Det finns områden som kommer påverkas av stigande havsnivåer, främst Grebbestad och det förekommer områden med risk för översvämning vidare kan framtida klimat medföra att brandrisksäsongen förlängs och att högriskperioderna blir mer frekventa.

2.1.2 Andel av befolkning i tätorterna.

Det finns ett flertal mindre tätorter och kustsamhällen i norra Bohuslän.

TANUMS
KOMMUN

2022-09-28

3 Styrning av skydd mot olyckor

Kommunens uppdrag är i grunden sex stycken i LSO:

- Tillsyn av den enskildes ansvarstagande (5 kap 1§)
- Underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen genom rådgivning, information m.m. (3 kap 2§)
- Sotning och brandskyddskontroll (3 kap 4§)
- Genomföra räddningsinsatser (3 kap 7§)
- Lära och utvecklas genom att undersöka olycksorsak och insatsers genomförande (3 kap 10§)
- Samordna verksamheten enligt lagen (1 kap 6§, 3 kap 1§)

Arbetet med handlingsprogram från 2022 har till största del varit en omarbetning av handlingsprogrammet från 2020 i syfte att leva upp till MBS:s föreskrift om handlingsprogram. MSBFS 2021:1 föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Handlingsprogrammet är ett av flera program och policyer inom *Tanums* kommun. Då handlingsprogrammet är ett övergripande flerårigt, politiskt styrdokument är det inte lämpligt att i detalj låsa räddningstjänstens verksamhet i alltför detaljerade beskrivningar. Underliggande dokumentet och riktlinjer med mera redovisas i Bilaga A

- Räddningstjänsten *Tanum* är organiserad under kommunstyrelsen som har ansvaret för kommunens uppdrag inom skydd mot olyckor enligt LSO. Kommunstyrelsen har ett räddningstjänstutskott som följer upp räddningstjänsten.

TANUMS
KOMMUN

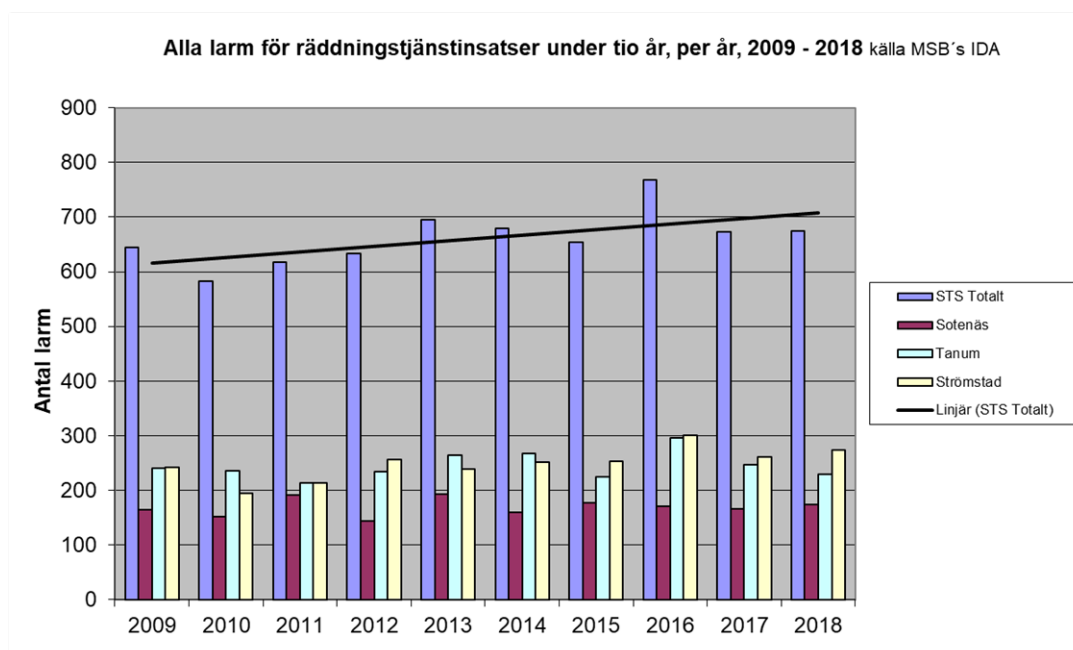
2022-09-28

4. Risker

Detta kapitel är en sammanfattning av dokumentet Riskanalys – underlag för handlingsprogram från 2020. Riskanalysen omfattar olyckor som kan leda till räddningsinsats i *Sotenäs och Tanums* kommuner. Riskanalysen är ett underlag till handlingsprogrammet såväl som för den årliga verksamhetsplanen. Riskanalysen reviderades inför handlingsprogram 2020 och omfattar statistik fram till 2018 i det övergripande men har kompletterats med statistik fram till och med 2021 från MSB s basstatistik.

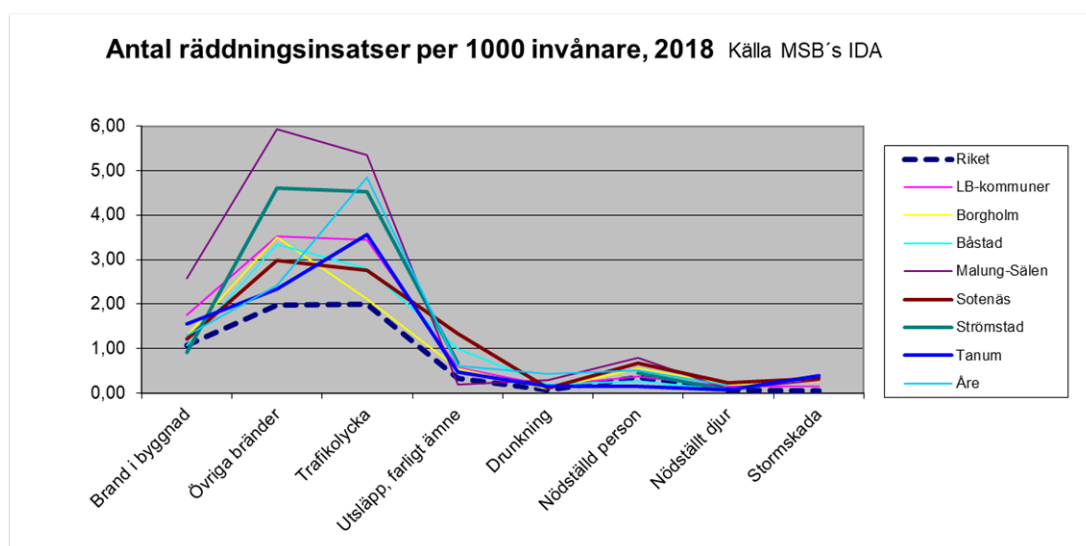
4.1 Övergripande

Räddningstjänsten Norra Bohuslän hanterar knappt 700 räddningsinsatser per år. Totalt är antalet räddningsinsatser vid trafikolyckor helt dominerande, undantaget Sotenäs där antalet *brand ej i byggnad* under den senaste tioårsperioden är fler än antalet larm till trafikolyckor. Efter trafikolyckor är de vanligaste olyckstyperna totalt i nämnd ordning *brand ej i byggnad, brand i byggnad* samt *utsläpp av farliga ämnen*. För Sotenäs är dock antalet *utsläpp av farliga ämnen* fler än antalet *brand i byggnad*. I Sotenäs inträffar mellan ca 160–190 räddningsinsatser/år och i Tanum mellan ca 250 – 300 räddningsinsatser/år. 2020 minskade antalet insatser i hela norra Bohuslän till följd av Coronapandemin, dock har det under en 10 års period bakåt visat på ett ökat antal räddningsinsatser. De flesta händelser inträffar i tätorterna eller på de mest trafikerade vägvagnsnitten.

Riskbilden inom *Sotenäs* och *Tanums* kommuner är föränderlig över tid och inom kommunen finns det både stadsbebyggelse och områden som är mer glest befolkade. Samtidigt finns det många vattennära områden och bebyggelse i skärgården. Några av de mest framträdande riskerna som identifierats och som kan leda till stora eller komplexa olyckor är:

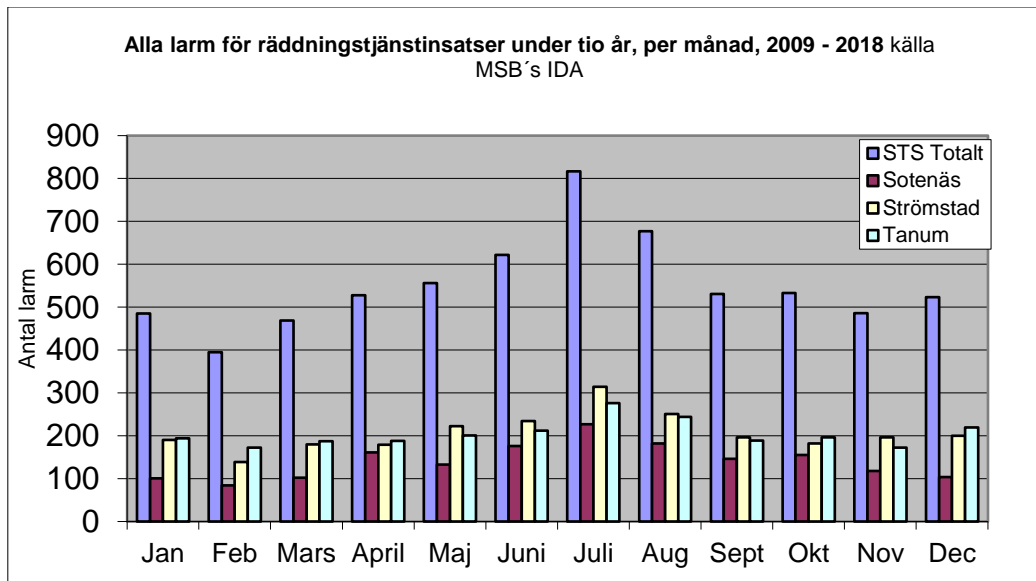
- Utsläpp av farligt ämne till havs.
- Trafikolyckor.
- Bränder i byggnader som omfattas av personintensiva och utrymningskritiska verksamheter samt tätbebyggda kustsamhällen.
- Bränder i byggnader som utgör kulturhistoriskt värde.
- Olyckor till följd av extrema väderhändelser till exempel skogsbränder och stormar.
- Olyckor till följd av ras- och skred.
- Verksamheter som innehar tillstånd för brandfarlig och explosiv vara.

Såväl *Sotenäs* som *Tanums* kommun ligger högre i antalet räddningsinsatser per 1000 per invånare vid händelserna brand i byggnad, övriga bränder och trafikolycka i jämförelse med riket.

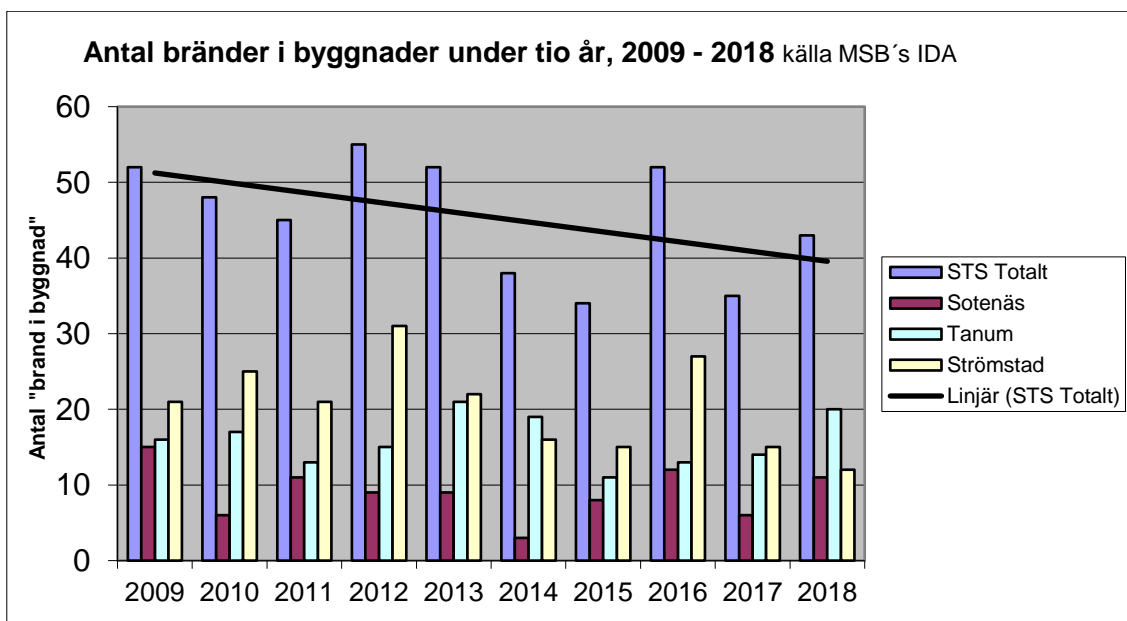
Som tidigare har noterats är både *Sotenäs* och *Tanums* kommun utpräglade *Turism- och besöksnäringkommuner* och antalet personer som vistas i kommunen ökar kraftigt under sommarmånaderna vilket ger som resultat ett väsentligt ökat antal larm under juni, juli och augusti. Antalet trafikolyckor är som störst under juli, men även under juni, augusti och december inträffar fler trafikolyckor jämfört med övriga månader.

Fördelningen av antalet larm under veckodagarna är relativt jämn sett över hela året under de senaste tio åren, dock med en mindre ökning fredagar och lördagar. Motsvarande studie av fördelningen endast under juli månad visar en viss ökning under torsdag, fredag och lördag. För *Sotenäs* är dock ökningen fredagar under juli månad anmärkningsvärt stor. Här kan också noteras att antalet trafikolyckor är som störst under fredagar, lördagar och söndagar.

Antalet personer som vistas i kommunen varierar under sommar- och vintermånaderna och detta medför att även frekvensen av olyckor också varierar under året.

4.2 Brand i byggnad

Under perioden 2010–2020 hanterade Räddningstjänsten Norra Bohuslän årligen cirka 40–50 bränder i byggnader. Det har i genomsnitt inträffat knappt 20 bränder i byggnader per år i Strömstad, Sotenäs och Tanums kommuner hanterades något färre cirka 10 – 30 bränder per år.

Mellan år 2016 och 2020 har det inte förekommit något dödsfall till följd av brand i Sotenäs och Tanums kommuner. Mellan 1999 och 2015 omkom en person i Sotenäs och i Tanum omkom 3 personer till följd av brand. Statistiken bygger på MBS:s insamling av uppgifter från den kommunala räddningstjänsten, Polisen, Trafikverket och sjukvården och uppdateras varje arbetsdag utifrån det som har inkommit till MSB.

Majoriteten av dessa bränder har inträffat i bostäder och då framförallt i villor. Det har även förekommit bränder i flerbostadshus. Sett till kända orsaker är eldstadsrelaterade olyckor och tekniska fel de vanligaste brandorsakerna för bränder i bostäder. De flesta av bostadsbränderna inträffade under eftermiddagen och kvällen

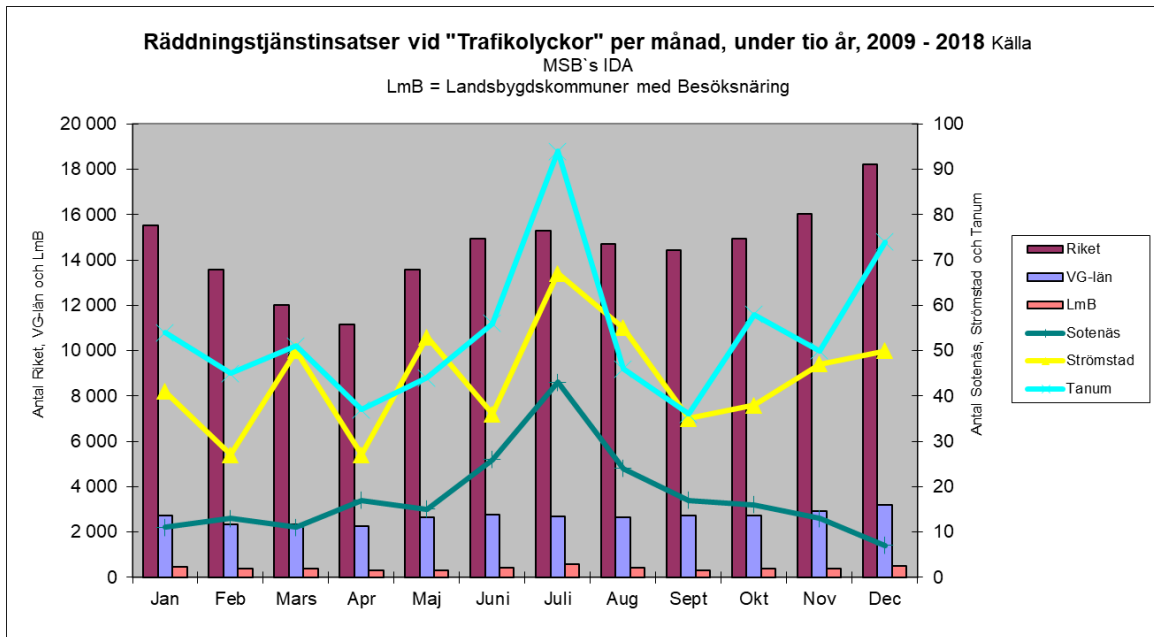
4.3 Brand utomhus

Brand utomhus omfattar bränder i skog och mark, fordon, papperskorgar, containers, fartyg med mera. Under perioden 2010–2020 inträffade det mellan 16–30 tillfällen per år i Sotenäs kommun och i Tanums kommun mellan 40-84 per år.

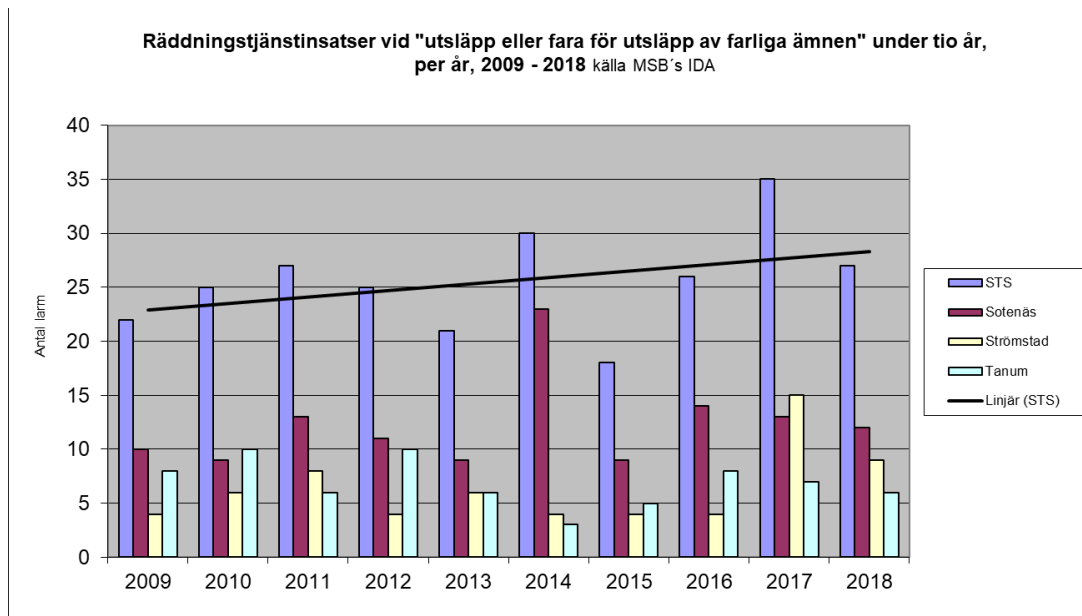
Antalet bränder utomhus har varierat något under åren dock noteras en relativt stor ökning under år 2018 och 2019. I Tanums kommun sticker 2014 och 2018 ut något med anledning av flera mark- och skogbränder. När det gäller brand i skog och mark är det månaderna mellan mars och maj som är dominerande i förhållande till övriga delar av året. Drygt tre fjärdedelar av alla bränder utomhus inträffar under perioden mars t.o.m. augusti. Konsekvenser av dessa händelser, mellan år 2017 till 2020, har inte medfört någon skada på människors liv och hälsa.

4.4 Trafikolycka

Under åren 2018–2020 inträffade de i Sotenäs kommun cirka 10 till 25 trafikolyckor och i Tanums kommun cirka 45 -100 trafikolyckor. Majoriteten av trafikolyckorna inträffade dagtid, med en topp mellan klockan 14 och 19. Antalet olyckor per 1000 invånare är betydligt fler i Tanums kommun än Sotenäs och Strömstads kommun. En tydlig nedgång kunde konstateras under 2020, troligen beroende på att gränsen till Norge stängdes och trafiken på E6:an minskade.

4.5 Olycka med farliga ämnen

Under perioden 2009–2018 har det i genomsnitt inträffade mellan 10–20 olyckor med farliga ämnen per år i Sotenäs och knappt 10 per år i Tanum. De flesta av de inträffade händelserna har omfattat mindre läckage. En stigande trend kan noteras.

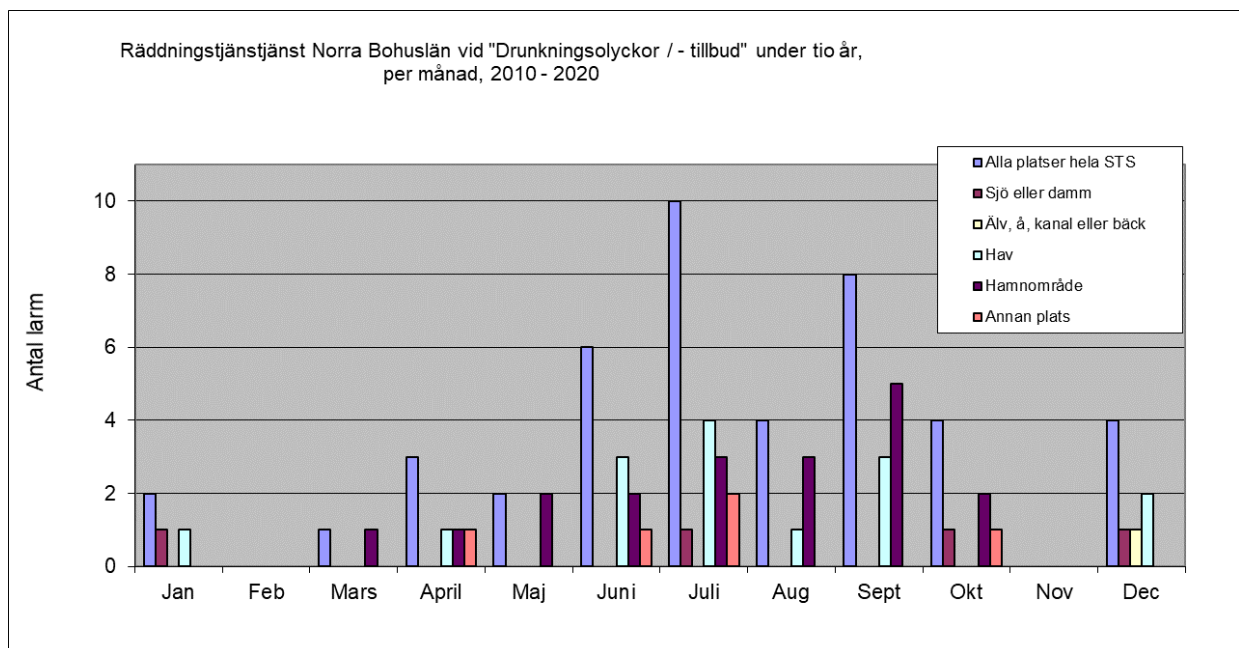

4.6 Naturolycka

Tanum arbetar med att ta fram en strategi för att hantera dagens och framtidens översvämningar i Grebbestad. I Grebbestad riskerar bebyggelse och infrastruktur att drabbas av översvämningar till följd av höga havsnivåer och extrem nederbörd. Sommarens skyfall 2020 visade tydligt vilka konsekvenser en extremhändelse kan få. I takt med att klimatet förändras förväntas översvämningsrisken att öka och få en allt större betydelse för samhällsplaneringen. En strukturplan används för att kartlägga vattnets väg och de marköversvämningar som uppstår i samband med ett skyfall. Den innefattar även hantering av andra extrema väderhändelser, såsom höga vattenstånd i hav.

Både Sotenäs och Tanums kommuner har under 2010–2020 hanterat mellan 10–15 insatser/år i kategorierna berggras/jordskred, annat ras, stormskada, översvämning av vattendrag och annan vattenskada. Annan vattenskada inkluderar både händelser till följd av läckage på vattenledningar inomhus samt till följd av vattenskador på grund av vatten utifrån.

4.7 Drunkning

Under de undersökta åren 2010–2020 har räddningstjänsten åkt på 15 insatser till drunkningsolyckor i Sotenäs och på 31 drunkningsolyckor i Tanums kommun. De flesta drunkningar eller tillbudna sker under perioden juni – september.

4.8 Nödständig person

Under perioden 2018–2020 har det i genomsnitt inträffat 2–3 händelser med nödställd person per år i Sotenäs och i Tanum 3–4 personer per år.

Andra uppdrag så som sjukvårdslarm, hjälp till ambulans eller polis, arbetsplatsolyckor och suicid har det under perioden 2017–2020 varit mellan 110 – 160 uppdrag per år i Sotenäs och i Tanum 150–190.

TANUMS
KOMMUN

2022-09-28

5. Värdering

Detta kapitel utgör en värdering av riskerna i kommunen och vilka slutsatser som dras utifrån riskanalysen:

- Coronapandemin har haft och bedöms ha en påverkan på räddningstjänsten under kommande år. Verksamhet som behövs ställas in kommer behöva tas igen. Detta avser främst tillsyner, rådgivning och information till allmänheten, extern utbildning och övning av egen personal.
- Både *Sotenäs* och *Tanums* kommun ser att en utvecklad besöksnäringens verksamhet är en del av infrastrukturen som stärker kommunernas attraktionskraft. Detta medför mycket stora variationer på antalet människor under turistsäsongen. Under sommaren är Sotenäs och Tanums kommun populära besöksmål för såväl nationella som internationella turister. Ökningen avseende fritidsboende och turism sker framförallt under sommarmånaderna, vilket också statistiken visar. Fler personer i kommunerna kommer innebära att räddningstjänstens insatser kommer att öka i antal. Även risken för samtidigt olyckor kommer att öka.
- Förändringar i klimatet har en påverkan på kommunerna. Förändringarna kan leda till fler och mer omfattande klimatrelaterade händelser. Torka och låga grundvattennivåer kan innebära att tillgången till brandvatten blir sämre. Sannolikheten för flera av de kvalitativt värderade riskerna bedöms öka, inte minst väder och klimatrelaterade händelser som i sig kan få följdkonsekvenser för till exempel elförsörjning och tele-/IT-kommunikation. Med ökat antal väderrelaterade händelser kommer krav ställas på räddningstjänsten förmåga att hantera dessa.
- Sett till *Sotenäs* och *Tanums* geografiska områden är flera vägavsnitt hårt belastade under sommarmånaderna och enligt flödesmätningar utgörs dessa transporter framförallt av personbilar. Tanums kommun skiljer sig då det gäller trafikolyckor både i förhållande till de jämförda kommunerna och Västra Götalands län genom att det inträffar fler trafikolyckor än snittet, främst beroende på att E6:an mellan Oslo och Göteborg som är periodvis hårt belastad med av tung trafik. I Sotenäs är länsvägarna 171 och 174 mest belastade med trafik sommartid. Båda vägarna går genom vattenskyddsområden vilket medför risker i samband med transport av farligt gods. Speciellt bör risken uppmärksammas vid en olycka med farligt gods vid Tossteröds stora vatten där vägen går i nära anslutning till ytvattentäkten. I och med att det är många som nyttjar vägavsnitten för olika typer av transporter och att det i förhållande till antalet folkbokförda i kommunerna är ett betydligt högre antal medför det att kvoten, per 1000 invånare, blir missvisande.

- Brand i gästhamnar under högsäsong medför stor risk för brandspridning mellan båtar och till närliggande bebyggelse. Kommunerna har ett flertal större och mindre campingplatser och under högsäsong blir boendet väldigt trångt, med stor risk för brandspridning till andra enheter. Kommunen har ett stort antal öppnade krogar, restauranger under sommarperioden med stort antal besökare. Även större evenemang såsom festivaler sommartid är upptagna som risker.
- Befolkningsutvecklingen i *Sotenäs* och *Tanum* innebär även att befolkningen blir allt äldre, vilket innebär att en av riskgrupperna förväntas bli allt större. Majoriteten av de som omkommer i bränder är män. Äldre män med någon form av funktionsnedsättning, boende på landsbygd eller glesbygd löper högre risk att omkomma i bränder. I takt med att befolkningen blir äldre och fler bor kvar hemma kommer också denna riskgrupp att öka. Det är av vikt att åtgärder vidtas för att säkerställa brandskyddet hos dessa riskgrupper, för att på lång sikt kunna minska antalet omkomna eller allvarligt skadade till följd av brand.
- Risken för betydande oljepåslag på öar och kustlinje är stor efter utsläpp till havs. Det stora utsläppet som inträffade i maj 2017 visar att olja kan färdas långa vägar och orsaka stora skador på den marina miljön. Även mindre utsläpp i hamnar och i kommunalt vatten är vanligt förekommande.
- De risker som framförallt föreligger i samband med bränder i byggnader är områden kring Smögenbryggan, Fjällbacka och Grebbestad, som består till stor del av gammal koncentrerad trähusbebyggelse med låg brandteknisk klass och trånga gränder och därmed sammanhängande utrymningsproblem. Vidare finns flera byggnader med kulturhistoriskt värde i kommunerna, vilka både användas som allmänna byggnader men också som bostäder.
- Nya byggmetoder och byggmaterial i kombination med allt mer komplexa byggnader (exempelvis höga trähus) innebär nya utmaningar vid räddningsinsatser. I *Sotenäs* planeras för högre byggnader än vad som finns idag. Vattensprinkler är då ofta en förutsättning för brandskyddet, och dess tillförlitlighet är avgörande. Den tekniska utvecklingen går fort vilket innebär nya risker att ta hänsyn till vid räddningsinsatser (exempelvis solcellsanläggningar med mera). Sammantaget ställer detta krav på anpassad utbildning, övning, teknik och taktik, samt kompetens i plan- och byggprocess och tillsyn för räddningstjänsten.
- Sociala risker och antagonistiska hot är situationer som såväl *Sotenäs*, som *Tanums* kommun varit förskonade för ur ett historiskt perspektiv, men planeringen för sådana situationer bör inte bortses ifrån då liknande förutsättningar dels beskrivs i grundscenariot för räddningstjänst under höjd beredskap.

6. Mål

Tanums mål är att skapa ett säkert och tryggt samhälle, vilket innebär att människor inte utsätts för onödigt lidande eller att allmännyttiga verksamheter kommer till skada på grund av oförutsedda händelser. Kommunen skall genom förebyggande insatser så långt som möjligt, förhindra eller minimera risker för skador och störningar av verksamheter, tillgångar, personal och resurser såväl i fred som under höjd beredskap. Den övergripande målsättningen med lagen uttrycks i förarbetena som att "Det måste bli färre som dör, färre som skadas och mindre som förstörs". Av sammanhanget framgår att det är i samband med olyckor som avses. Denna övergripande målsättning mynnar ut i tre nationella mål:

- Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor (LSO 1 kap 1§).
- Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap 3§).
- Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador (LSO 1 kap 3a §).

Tanums kommuner jobbar mot dessa nationella mål och ansluter sig till de nationella strategierna.

Utifrån de nationella målen i LSO, den nationella strategin för stärkt brandskydd, den riskbild med tillhörande värdering som presenterats i tidigare kapitel samt den politiska viljan som uttryckts av kommunstyrelserna har fem mål formulerats för verksamheten från 2022 och framåt.

Målen riktar sig mot alla som bor, verkar och vistas i kommunerna, oavsett andra omständigheter. För de som har svårare att ta sitt eget ansvar måste räddningstjänsten alltid vara redo att göra mer.

6.1 Mål 1 - Antalet bostadsbränder ska minska och ingen människa ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand i bostad

För att minska antalet bränder i bostäder och konsekvenserna av dessa är den enskildes kunskap och förmåga central. Räddningstjänsten ska arbeta aktivt för att underlätta och hjälpa den enskilde med sitt eget brandskydd. Nya metoder och vägar för att nå ut till enskilda ska prövas.

6.2 Mål 2 – Riskgrupper har ett bra brandskydd

Personer i riskgrupper har större risk att skadas allvarligt eller omkomma i bränder. För att öka dessa gruppers brandskydd behöver de förebyggande åtgärderna vara anpassade till riskgrupperna. Samarbete mellan räddningstjänsten och andra organisationer och inom kommunerna är viktigt för att uppnå detta.

6.3 Mål 3 – Räddningstjänsten ska aktivt medverka i samhällsplaneringen för att minska risker för människor som bor och vistas i kommunen.

För att öka säkerheten för personer som vistas i kommunerna ska räddningstjänsten bevaka samhällsplaneringen runtomkring industrier med farlig verksamhet och farligt godsleder med fokus på riskerna.

Räddningstjänsten ska verka för att samtliga detaljplaner som beslutas ska beakta de risker för olyckor som är aktuella i det specifika området.

6.4 Mål 4 – Räddningstjänsten ska ha operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden och övas i tillräcklig omfattning

Räddningstjänsten ska klara av att hantera förändringar i riskbilden och hänga med i den snabba omvärldsutvecklingen operativt. För att kunna göra det ska medarbetarnas kompetens, övningsverksamheten, digitaliseringen samt teknik och utrustning ligga i framkant.

6.5 Mål 5 – Räddningstjänsten har en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig

För att säkerställa en höjd insatsförmåga för ev. storskaliga händelser eller flera pågående händelser kommer räddningstjänstens personal att krigsplaceras vid räddningstjänsten. Riskbilden påvisar behov av utveckling inom området krisberedskap och civilt försvar för räddningstjänsten. Förmågan behöver stärkas betydligt inom dessa områden. Ytterligare inriktningar och anvisningar från staten kommer tas med i framtiden.

7. Förebyggande – förmåga och verksamhet

Räddningstjänsten i *Tanum* skall vara en viktig aktör i samhällets övergripande arbete med skydd mot olyckor. Det olycksförebyggande arbetet till följd av brand eller annan olycka har en central roll för organisationen och dess medarbetare.

Arbetet skall vara fokuserat på faserna:

- Innan en olycka inträffar (förebyggande)
- Efter det att olyckan inträffat (orsaksutredning och lärande av olyckan).

Det olycksförebyggande arbetet syftar främst till att förebygga bränder. Förebyggandearbetet skall vara flexibelt och bygga på statistik och kontinuerlig riskidentifiering över vilken typ av olyckor som är mest frekventa och som har störst påverkan på människa, egendom och miljö. Utifrån dessa kunskaper skall utbildningsinsatser, tillsynsverksamhet samt informationskampanjer utformas.

Centrala utgångspunkter i det förebyggande arbetet är de fem mål som beskrivs i kapitel 6 som har sin utgångspunkt i riskanalysen med tillhörande riskvärdering. Andra utgångspunkter är de nationella målen i LSO, kraven i LBE samt den nationella strategin om ett stärkt brandskydd. Den brandförebyggande verksamhetens huvudsyfte är att säkerställa skydd för liv och hälsa samt att arbeta för att den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd. Detta kan sägas vara de effekter som den förebyggande verksamheten arbetar för att uppnå.

7.1 Tillsyn

Räddningstjänsten ansvarar för kommunens tillsyn av den enskildes skyldigheter i enlighet med LSO. Behörig att utföra tillsyn är räddningschef eller dennes delegerade utsedd medarbetare. Kommunen ställer höga krav på att de som arbetar som tillsynshandläggare ska kunna förklara sina budskap och beslut på ett tydligt och pedagogiskt sätt till den enskilde som blir föremål för en tillsyn.

Beroende på vilken typ av ärende som ska handläggas eller arbetsuppgifter som ska utföras, varierar behovet av kompetens. Personal som arbetar med den förebyggande verksamheten ska upprätthålla en kompetensnivå om lägst Tillsyn A och i övrigt ska kraven nedan motsvaras av utbildningar enligt det äldre utbildningssystemet.

Tabell Kompetenskrav för tillsynshandläggare.

Tillsyn	Kompetenskrav
2 kap. 2 § LSO – enklare objekt	Lägst Tillsyn A och Räddningsledare A
2 kap. 2 § LSO – komplicerade objekt	Lägst Tillsyn B och Räddningsledare B
2 kap. 4 § LSO	Lägst Tillsyn B och Räddningsledare B

Tillsynen av den enskildes brandskydd syftar till att kontrollera att byggnader och anläggningar lever upp till kraven i regelverken, både avseende byggnadstekniskt brandskydd och organisatoriskt brandskydd vilket medför att tillsynen är ett viktigt verktyg för den förebyggande verksamheten.

Verktyget tillsyn ska framförallt användas för att säkerställa brandskyddet på sådana byggnader och anläggningar där en eventuell brand kan få stora konsekvenser avseende människors liv, hälsa, egendom och miljö. Tillsynerna planeras årligen och riktlinjer för denna planering finns dokumenterade i tillsynsplanen.

7.1.2 Tillsyn av hamnar och badplatser

Både *Sotenäs* och *Tanums* kommun är stora turistkommuner, i Tanum ökar antalet från ca 13 000 invånare till mellan 50 – 60 000 personer och i Sotenäs från ca 9 000 invånare till ca 75 000 personer under de mest hektiska veckorna sommartid. Trycket på gästhamnar, bryggor och båtplatser är stort under sommarmånaderna. Säkerheten runt dessa platser skall dokumenteras av nyttjanderättshavare genom egenkontroll av livräddningsutrustning och regelbundet tillsynas av räddningstjänsten.

7.2 Stöd till den enskilde

Den enskilde har enligt lagen om skydd mot olyckor ett eget ansvar för att skydda sitt liv, sin egendom och att inte orsaka olyckor. I första hand är det den enskildes skyldighet att själv vidta och bekosta åtgärder för att förhindra och begränsa olyckor. Först när en olycka inträffat eller när det finns en överhängande fara för en olycka, och den enskilde själv eller genom att anlita någon annan inte kan klara av situationen är det samhällets skyldighet att ingripa.

Dessa skyldigheter innebär ett antal förväntningar på den enskilde:

- Kunskap om att man har ett ansvar för att förebygga och hantera olyckor.
- Kännedom om hur lång tid det tar innan man kan räkna med att hjälp är på plats efter att 112 larmats, och anpassar sitt eget brandskydd utifrån detta.
- Förmåga att rädda och varna de som eventuellt är i fara, larma 112 och i den mån det är möjligt att begränsa skadan.
- Fungerande brandvarnare för att kunna upptäcka en brand i tid.
- Släckutrustning för att kunna fördröja en brands utveckling innan räddningstjänsten kommer fram.

Räddningstjänsten arbetar för att underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter genom att:

- Erbjuder personal inom kommunens förvaltningar grundläggande brandkunskap samt utbildning i hjärt- och lungräddning.
- Avgiftsfritt genomföra utbildning av elever i förskola, samt årskurs 2, 5 och 8.
- Erbjuder avgiftsfinansierad utbildning till fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala bolag
- Erbjuder stöd till person i kommunens socialnämnd angående bedömningar av anpassade brandskyddsåtgärder för personer som är särskilt riskutsatta för brand
- Kontinuerligt arbeta för att ha en informativ och uppdaterad webbplats där medborgarna kan finna relevant information om brandskydd. Även hur man på ett enkelt sätt genomför egenkontroller av sitt brandskydd.
- Genomföra informationsaktiviteter vilka årligen planeras i verksamhetens verksamhetsplan
- Vara lättillgängliga för att kunna ge råd till medborgarna.

7.3 Rengöring och brandskyddskontroll

Rengöringsverksamheten (sotningen) och brandskyddskontrollen bedrivs på entreprenad. På uppdrag av räddningstjänsten bedrivs rengöringsverksamhet samt brandskyddskontrollen i entreprenadform av skorstensfejarmästarfirman Sotarna i Strömstad och Tanum AB i Tanum, detta avtal gäller fram till 2022-12-31.

Räddningstjänsten följer upp och ansvarar för att sotningsverksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och föreskrifter. Räddningstjänsten utfärdar även tillstånd till fastighetsägare som ansökt om att själva få utföra rengöring på sin egen fastighet, alternativt låter någon annan behörig sotare utföra lagstadgad rengöringen på sin fastighet. *Tanums* kommun strävar efter att underlätta egensotning för den enskilde genom att på kommunernas hemsidor ge information och vägledning.

- I *Tanum* finns det ca 7000 anläggningar som ska sotas i kommunen, inklusive imkanaler i storkök. 2021-12-31 har 230 personer medgivande att utföra egensotning.

7.4 Övriga förebyggande åtgärder

Räddningstjänsten arbetar för att *Tanums* kommun ska vara en säker och trygg kommun, genom samarbete och samverkan med ett flertal förvaltningar, organisationer och myndigheter både lokalt, regionalt och nationellt. Samverkan sker i ett flertal olika forum, exempelvis kontinuerliga möten med andra förvaltningar, deltagande i konferenser, informationsmöten med företag samt dialog med medborgare.

Inom kommunerna stödjer räddningstjänsten berörda förvaltningar i ärenden enligt PBL (2010:900). Det innebär bland annat att vara sakkunnig i brandfrågor i stora delar av byggprocessen. Det handlar också om att i kommunens planprocesser beakta risker som ras- och skred, översvämning, avstånd till olika former av riskfylld verksamhet samt beakta sådant som kan ha betydelse för kommunens förmåga att genomföra insatser som behov av fordon för livräddning på hög höjd, brandposter och behov av framkomlighet för räddningstjänstfordon.

Räddningstjänsten är remissinstans till flera statliga myndighet och olika förvaltningar och organisationer i kommunerna, främst:

- Socialtjänsten gällande trygghetsfrågor
- Kommunernas säkerhets- och beredskapsansvariga gällande trygghet, kris och höjd beredskap
- Plan- och byggnadsnämnderna gällande plan- och byggprocess
- I frågor om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2012:1622) bistår räddningstjänsten miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i frågor om lokalerna är anpassade för det personantal samt verksamhet som anges i ansökan.
- Räddningstjänsten utgör dessutom tillståndsmyndighet samt tillsynsmyndighet för lag (2010:2011) om brandfarliga och explosiva varor.
- Räddningstjänsten är även remissinstans till Polismyndigheten i frågor kring säkerhet vid allmän sammankomst, offentlig tillställning, användande av offentlig plats, idrottsevenemang eller fyrverkeri, scenfyrverkeri eller annan pyroteknik enligt ordningslagen (1993:1617) samt tillstånd till hotell- och pensionatverksamhet enligt lag (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse.
- Räddningstjänsten bistår också Trafikverket i trafikplanering vid ny- eller ombyggnation av vägar, järnvägar där man beaktar saker som insatstider och andra relevanta risker så som avstånd till olika former av riskobjekt.
- Räddningstjänsten är remissinstans till länsstyrelsen i frågor om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.
- Räddningstjänsten ska också samverka med andra myndigheter i enlighet med 8 § i förvaltningslagen (2017:900).

7.4.1 Eldningsförbud

I syfte att begränsa eller reducera risken för brand i skog och mark kan räddningschef med stöd i LSO föreskriva om eldningsförbud. Lagstödet för eldningsförbud återfinns i 10 kap. 1 § 2-3 st. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) som säger att regeringen får meddela föreskrifter om förbud mot eldning utomhus och liknande förebyggande åtgärder mot brand. Regeringen har i sin tur möjlighet att överlåta åt en förvaltningsmyndighet eller en kommun att meddela dessa föreskrifter. I 2 kap. 7 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO) framgår att regeringen överlåtit rätten att meddela dessa föreskrifter åt länsstyrelser och kommuner.

Sotenäs och Tanums kommun följer MSB s vägledning om eldningsförbud som har två nivåer, eldningsförbud och skärpt eldningsförbud. Skärpt eldningsförbud kan vara aktuellt när brandrisken i skog och mark når extrema nivåer.

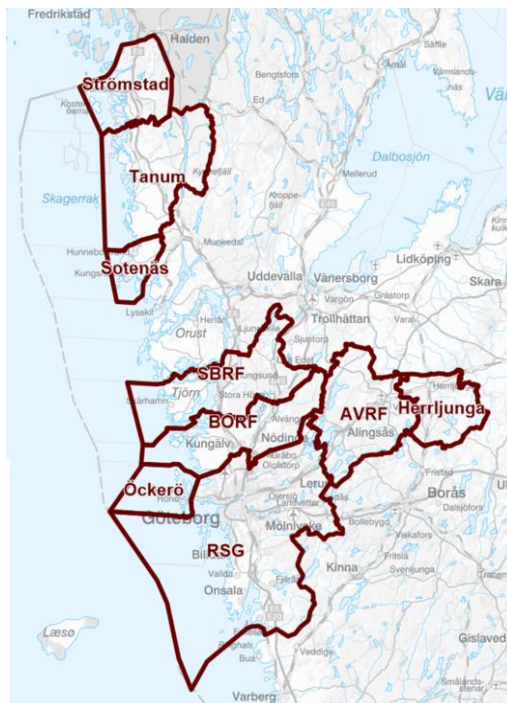
8. Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

8.1 Övergripande beskrivning

Riskbilden inom kommunens geografiska ansvarsområde visar på ett antal olika händelser som kan föranleda räddningsinsats. Det innebär att åtgärderna måste anpassas efter omständigheterna i syfte att möta hjälpbehovet. Dessutom behöver sociala risker, antagonistiska hot och ny teknik beaktas.

Regleringen av kommunernas verksamhet redovisas i Västra räddningsregionens uttryckningsbestämmelser, som är ett styrdokument där grundläggande rutiner för utlarmning och uppbyggnad av resurser för räddningsarbete och ledning. Utryckningsbestämmelserna är ett underlag som ska användas för händelsebedömning och resursdirigering för räddningsinsats i det tidiga skedet.

Syftet är att skapa enhetlighet och tydlighet i utlarmningsarbetet.

8.1.1 Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner

Räddningstjänsten i *Tanum* har ingått flera avtal däribland avtal om samverkan vid räddningsinsats med räddningstjänsten Alingsås och Vårgårdas, Bohus räddningstjänstförbund, Herrljunga räddningstjänst, Öckerö räddningstjänst, Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, Södra Bohusläns räddningstjänstförbund.

Syftet med avtalet är att reglera de övergripande formerna för samverkan mellan parterna för gränslös räddningstjänst. Gränslös räddningstjänst syftar till att den hjälpsökande ska få så snabb hjälp som möjligt vid en olycka, oavsett kommungräns. Vidare syftar gränslös räddningstjänst till att de samlade resurserna används oavsett organisationstillhörighet, för att uppnå så effektiv räddningstjänst samt så god förmåga som möjligt att upprätthålla beredskapsproduktion och ett likvärdigt skydd till allmänheten.

Genom avtalet skapas ett effektivt resursutnyttjande på varandras geografiska områden utan formell framställan i stunden enligt LSO. Genom att hjälpa varandra vid vanligt förekommande olyckor stärks förmågan att tillsammans hantera omfattande, komplexa och samtidigt olyckor. Vidare finns det också ett samverkansavtal med Halden Brannvesen.

8.1.2 Tillgång till egna resurser

Under dygnets alla timmar, året om, upprätthålls beredskap för att kunna möta de risker som finns inom kommunernas geografiska område. För resurser i Norra Bohuslän, ska första fordon vara på väg mot olycksplats inom fastställd anspänningstid. Resurserna på Bohus Malmön och Koster utgörs av räddningsvårn vilka inte har en definierad anspänningstid utan agerar på larmet i mån av tid.

Geografisk utgångspunkt	Bemanning	Anspänningstid
Strömstad	1+5	5 min
Skee	1+2	5 min
Nordkoster	0-5	-
Sydkoster	0-5	-
Tanumshede	1+4	5 min
Hamburgsund	1+4	7 min
Hunnebostrand	1+4	5 min
Kungshamn	1+4	5 min
Bohus Malmön	0-4	-

8.1.3 Norra Bohuslän har följande specialresurser

- Rötskydd
- Skogsbrandsresurs
- Oljeskyddsresurs
- Terränggående fordon
- Höjdenhet
- Dykare
- Tankenheter
- Saneringsresurs
- Resurs för tung räddning

8.1.4 Tid från att larmet inkommer till att första kommunala räddningsresurs är på plats - Responstid

En av de viktigaste aspekterna för räddningstjänstverksamhet som kopplar direkt till de nationella målen i Lagen om skydd mot olyckor (LSO) 2003:778 är snabb hjälp till de enskilda.

Detta har brutits ner i målsättningar för hur kommunen ska hjälpa de enskilda och samhället. För den som ringer ett 112-samtal är tiden till att hjälp anländer av stor betydelse. Tiden från att ett nödsamtal tas emot till att räddningstjänstresurser är på plats kallas för responstid. För att bedöma effekten av en räddningsinsats följs responstiden upp, då den är relevant för räddningsinsatsens utfall.

- Medianen av responstiden ska minska.
- Responstiden vid olyckor ska understiga 13 minuter i 50 % av fallen.
- Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga - 30 minuter på platser med fast vägförbindelse

Detta görs genom att följa upp:

- Responstidens fördelning.
- Responstidens fördelning på platser med fast vägförbindelse.
- Antal insatser där insatsen fördröjts.

Dessutom görs speciell uppföljning av insatser med relativt långa insatstider för att skapa en bild av vilka egenskaper dessa fall har och möjliggöra åtgärder för att korta responstiderna.

8.1.5 Räckviddsanalys

Modellen är skapat av konsult, Jan Wingstedt, 2014 och bygger på data från Nationella vägdatan NVDB. Fram till idag kan det skett förändringar i vägnätet som gör att polygonerna för räckviddsanalysen skulle se annorlunda ut om samma material togs fram idag. Polygonerna för räckviddsanalyserna sträcker sig utanför kommungränsen men data för vilka personer som är skrivna håller sig inom respektive kommun och det går inte att få ut för större områden än den egna kommunen. Det innebär att antalet personer som räddningstjänsterna når när de passerar kommungräns är större än vad som går att få fram i detta underlag.

Efter ett antal minuter så går de olika stationernas räckviddsområden ihop vilket då skulle innebära att samma personer nås fast med personal från de olika stationerna. Vid varje sökning så blir felmarginalen att man får med ca 20 personer extra (inom sin egen kommun) pga. av att kartan använder fastighetsytor istället för adresspunkter.

<i>Station</i>	<i>Responstid</i>	<i>Antal personer</i>	<i>% täckning av kommunen</i>
Tanumshede	10 min:	2 576 personer	19,9 %
Tanumshede	20 min:	8 227 personer	63,9 %
Tanumshede	30 min:	12 508 personer	96,6 %
Hamburgsund	10 min:	879 personer	6,8 %
Hamburgsund	20 min:	4 083 personer	31,5 %
Hamburgsund	30 min:	9 441 personer	72,9 %

8.1.6 Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsande åtgärder

För att stärka den enskildes förmåga på platser dit räddningstjänsten har lång insatstid har räddningstjänsten ingått avtal med ett antal lokala skogsvårdsföreningar. Avtalen innebär att räddningstjänsten tillsammans med föreningarna har planer för hur ett arbete ska påbörjas vid brand i skog och mark i väntan på att räddningstjänst anländer.

8.1.7 Samverkan med andra aktörer

Sotenäs och Tanums kommuner har i olika omfattning en etablerad samverkan med flera aktörer så som Polismyndigheten, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen, Trafikverket, Kustbevakningen, Svenska sjöräddningssällskapet. I övrigt har kommunerna en etablerad samverkan med Frivilliga resursgruppen vid behov av frivillig personal vid räddningsinsatser.

8.1.8 Brandvattenförsörjning

Grundförutsättningen för att en räddningsinsats vid en brand ska kunna genomföras effektivt är att det finns tillgång till brandvatten. Ansvaret för att säkerställa att det finns tillgång till vatten för räddningsinsats i kommunens geografiska ansvarsområde åligger kommunens VA-aktör genom en bestämmelse i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Brandpostsystemet ska vara utfört i enlighet med Svenskt vatten AB:s anvisningar. Alternativsystemet med utglesning av brandposter används inom delar av kommunen där det föreligger liten risk för omfattande bränder med spridningsrisk. För att kompensera detta finns det tankfordon med en minsta kapacitet på 10 m³.

8.1.9 Alarmering

Räddningstjänsten har avtal med räddningstjänstförbundet Storgöteborg angående alarmering av räddningsresurser via ledningscentralen. Räddningstjänstförbundet Storgöteborg har i sin tur avtal med SOS Alarm och stor Stockholms brandförsvaret för reserv utalarmering. När 112-samtal inkommer hanteras ärendet av ledningscentralens larm- och ledningsoperatörer vilka larmar räddningsresurser enligt förbestämda larmplaner

Vid avbrott eller störningar i telenätet då det inte går att ringa 112 ska allmänheten kunna larma kommunen genom att bege sig till någon av räddningsstationerna. Från dessa platser ska även övriga räddningsresurser i kommunen kunna larmas. Information om eventuellt andra platser ska meddelas som ett "Viktigt meddelande till allmänheten". Systemet RAKEL används i huvudsak för kommunikation.

Behovet av samverkan mellan myndigheter och andra aktörer som verkar på alla samhällsnivåer - lokal, regionalt och nationellt krävs kommunikation. För att möjliggöra säker kommunikation mellan räddningstjänsteheter, med ledningscentralen och i samverkan med andra organisationer nyttjas systemet RAKEL (radiokommunikation för effektiv ledning) och WIS (Webbaserat IT-system). Alternativa analoga system för nödsamband är implementerade.

8.1.10 Varning och information till allmänheten

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) är en varning till allmänheten vid till exempel gasutsläpp, en stor brand eller annan allvarlig olycka. Varnings- och informationssystemet kan också användas för att ge beredskapslarm och flyglarm. För den händelse att ordinarie alarmeringskedja inte fungerar hänvisas hjälpsökande till respektive brandstation eller annan grupperingsplats.

Utomhusvarning (VMA) finns inte i *Tanums* kommun.

8.2 Beskrivning av förmåga per olyckstyp

Av kapitel 4 Risker framgår vilka vanligt förekommande olyckor som räddningstjänsten har att hantera. I hanteringen av en olycka är en viktig utgångspunkt vilken övergripande effekt som ska uppnås genom hanteringen. För att helt hantera en olycka och nå dessa effekter kan det behövas flera olika styrkor, specialresurser och ledningsresurser. Den förmåga som finns i *Sotenäs* och *Tanums* kommun vad avser räddningsinsatser i enlighet med LSO beskrivs nedan.

8.2.1 Brand i byggnad

Brand i byggnad omfattar brand i olika typer av verksamheter vilka medför olika riskmiljöer. Med normal riskmiljö avses bränder som sker i ett begränsat utrymme och som har en begränsad brandbelastning. Exempel på normal riskmiljö kan vara brand i lägenhet, villa eller annan lokal med mindre risker. Hög riskmiljö avser stora rumsvolymer vilka är svåra att orientera sig i, hög brandbelastning, risk för brandspridning samt långa inträningsvägar. Industrilokaler, vindar, källare, publika lokaler, fartyg och sjukhus är exempel på höga riskmiljöer. Effekter som ska uppnås vid en brand i byggnad är enligt följande:

- Skadedrabbade personer ska vara utrymda ur byggnaden snarast möjligt
- Skadedrabbade personer ska omhändertas
- Omkringliggande byggnader ska skyddas mot brand
- Släckning av brandobjektet ska vidtas i syfte att begränsa eller släcka brand
- Minimera skador på egendom
- Inga skadliga ämnen ska förstöra miljön

I syfte att uppnå dessa effekter har särskilt viktiga åtgärder, benämnt nyckeluppgifter, definierats och fördelats i fyra olika nivåer. Tabellerna nedan redogör för vilken förmåga respektive räddningsstyrka besitter samt vilka nyckeluppgifter som ingår i respektive nivå.

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Riskbedömning	Riskbedömning	Riskbedömning
Utrymning med bärbar stege	Utrymning med bärbar stege	Utrymning med bärbar stege
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Invändig livräddning ej tät brandrök	Invändig livräddning ej tät brandrök
Utvändig släckning	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Invändig livräddning med rökdykarinsats i normal riskmiljö
Skydda närliggande byggnader	Utvändig släckning	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
Dörrforcering	Skydda närliggande byggnader	Utvändig släckning
Säkra vattentillgång	Dörrforcering	Skydda närliggande byggnader
Förstärka begränsningslinjer i viss mån	Säkra vattentillgång	Dörrforcering
Utvändig släckning	Indikera brandspridning i byggnadskonstruktion	Säkra vattentillgång
Akut restvärdesräddning	Förstärka begränsningslinjer	Indikera brandspridning i byggnadskonstruktion
	Utvändig släckning	Förstärka begränsningslinjer
	Indikera brandspridning i byggnadskonstruktion	Utvändig släckning
	Akut restvärdesräddning	Akut restvärdesräddning

Brand i byggnad					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2					
Nivå 3	X	X	X	X	

Övergripande förmåga		
Brand i byggnad	Mindre brand i föremål, tillbud eller efterkontroll.	
	Konstaterad brand/rökutveckling i startutrymmet. Låg risk för spridning.	
	Invändig livräddning i hög riskmiljö med skyddsgrupp	
	Invändig livräddning i hög riskmiljö med nödlägesgrupp	
	Omfattande brand i större lokaler samt utanför startutrymmet. Hög risk för spridning.	
Punktbeskjutning av gasflaskor		
Översiktliga bilder med drönare		
	Händelser som kan hanteras med egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

8.2.2 Brand utomhus

Brand utomhus i mindre omfattning avser brand i fristående brandobjekt utan risk för spridning exempelvis container, gräsbrand, mindre komplementbyggnad och mindre fordon och farkoster.

Brand utomhus i större omfattning avser brand i skog och mark, större fordon och farkoster samt brandobjekt med stor risk för brandspridning.

Effekter som ska uppnås vid en brand utomhus är enligt följande:

- Skadedrabbade personer ska förflyttas till plats med tillfredsställande säkerhet
- Skadedrabbade personer ska omhändertas
- Omkringliggande ska skyddas mot brand
- Släckning av brandobjektet ska vidtas
- Minimera skador på egendom
- Inga skadliga ämnen ska förstöra miljön

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Riskbedömning	Riskbedömning	Riskbedömning
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Evakuering i mindre omfattning	Evakuering i mindre omfattning
Akut restvärde	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
	Släckning i mindre omfattning	Släckning i mindre omfattning
	Begränsa spridning till närliggande objekt	Begränsa spridning till närliggande objekt
	Akut restvärde	Släckning i större omfattning vad avser större fordon. Släckning av större areal vid skogs- och markbrand.
		Akut restvärde

Brand utomhus					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2					
Nivå 3	X	X	X	X	

Övergripande förmåga		
Brand utomhus	Brand i mindre omfattning	
	Brand i större omfattning på öar i skärgården	
	Brand i större omfattning utan risk för spridning	
	Brand i större omfattning med risk för spridning	
	Händelse som kan hanteras av egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra organisationers resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

8.2.3 Trafikolycka

Inom kommunerna finns flera transportleder vilka årligen drabbas av en stor andel trafikolyckor. För singelolycka avses trafikolycka med ett fordon. I olyckor där fler fordon är inblandade benämns trafikolycka med flera fordon. Vad avser fordon med ett större antal personer iblandade betraktas det som en omfattande räddningsinsats. Effekter som ska uppnås vid en trafikolycka är enligt följande:

- Skadeplats ska vara tillräckligt säkert för insatspersonalen att vistas på
- Skadedrabbade personer ska omhändertas skyndsamt
- Förhindra följdolyckor
- Minimera skador på egendom
- Inga skadliga ämnen ska förstöra miljön

I syfte att uppnå dessa effekter har nyckeluppgifter definierats och fördelats i fyra olika nivåer. Tabellerna nedan redogör för vilken förmåga respektive räddningsstyrka besitter samt vilka nyckeluppgifter som ingår i respektive nivå.

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Riskbedömning Säkrad skadeplats genom avspärning samt säkra mot brand	Riskbedömning Hantera utsläpp från drivmedelstank	Riskbedömning Arbetsjordning vid spårtrafikolycka
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Säkrad skadeplats genom avspärning samt säkra mot brand	Hantera utsläpp från drivmedelstank
Akut restvärde	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Säkrad skadeplats genom avspärning samt säkra mot brand
	Losstagnation av person i personbil	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
	Akut restvärde	Losstagnation av person i personbil
		Losstagnation av person i tungt fordon
		Akut restvärde

Trafikolycka					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2		X	X	X	
Nivå 3	X				

Övergripande förmåga		
Trafikolycka	Singelolyckor	
	Trafikolycka med flera fordon	
	Trafikolycka med fastklämda personer i tungt fordon	
	Trafikolycka med flera fordon och flera fastklämda	
	Trafikolycka på mötesfriväg	
	Händelse som kan hanteras av egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

8.2.4 Olycka med farliga ämnen

Inom kommunerna finns både leder för farligt gods till exempel E6 och industrier som omfattas av farlig verksamhet. Låg omfattning avser utsläpp med en begränsad mängd bränsle.

Hög omfattning avser begränsat utsläpp så som tankfordon, olyckor med styckegods och gods med radioaktivitet i begränsad omfattning. Tankfordon med kylkondenserad och brandfarlig gas beaktas som omfattande räddningsinsats.

- Skadedrabbade personer ska omhändertaras skyndsamt
- Förhindra följdolyckor
- Minimera skador på egendom
- Inga skadliga ämnen i möjligaste mån ska förstöra miljön

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Riskbedömning	Riskbedömning	Riskbedömning
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
Avspärning av drabbat område	Initial avspärning	Initial avspärning
	Zonindelning	Zonindelning
	Sanering av egen personal	Akut sanering av egen personal
	Livräddning och skadebegränsande åtgärd med branddräkt och andningsskydd	Livräddning och skadebegränsande åtgärd med branddräkt och andningsskydd
	Släckning av spillbrand (max 300 m ²) vid tankbilsolycka – hög omfattning	Släckning av spillbrand (max 300 m ²) vid tankbilsolycka – hög omfattning
	Restvärdesräddnings vid händelse i låg omfattning.	Restvärdesräddnings vid händelse i låg omfattning.
		Bekämpning av mindre oljeutsläpp till kustnäramiljöer

Olycka med farliga ämnen					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2		X	X	X	
Nivå 3	X				

Övergripande förmåga			
Olycka med farligt ämne	Restvärde större omfattning	Yellow	
	Expertis avseende kemikalier	Red	
	Större oljeutsläpp till havs	Yellow	Red
		Yellow	Red
	Händelser som kan hanteras med egna resurser		
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser		
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser		

8.2.5 Naturolycka

Med naturolycka avser händelser i mindre omfattning avseende skred på bebyggd mark samt kraftiga skyfall och översvämningar med en få konsekvenser.

- Skadedrabbade personer ska omhändertas skyndsamt
- Förhindra följdolyckor
- Minimera skador på egendom särskilt samhällsviktiga verksamheter
- Inga skadliga ämnen ska i möjligaste mån förstöra miljön

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Riskbedömning	Riskbedömning	Riskbedömning
Avspärningar	Avspärningar	Avspärningar
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
Förflytta vatten i mindre omfattning	Förflytta vatten i mindre omfattning	Förflytta vatten i begränsad omfattning
Restvärdersräddning	Restvärdersräddning	Restvärdersräddning

Naturolycka					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2					
Nivå 3	X	X	X	X	

Övergripande förmåga		
Naturolycka	Åtgärder för att omhänderta drabbade person	
	Sätta barriärer, förflytta större mängder vatten	
	Sakkunniga avseende markförhållanden, sökinsats, samt konstruktioners bärförmåga	
	Sökinsats i rasmassor	
	Händelse som kan hanteras av egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

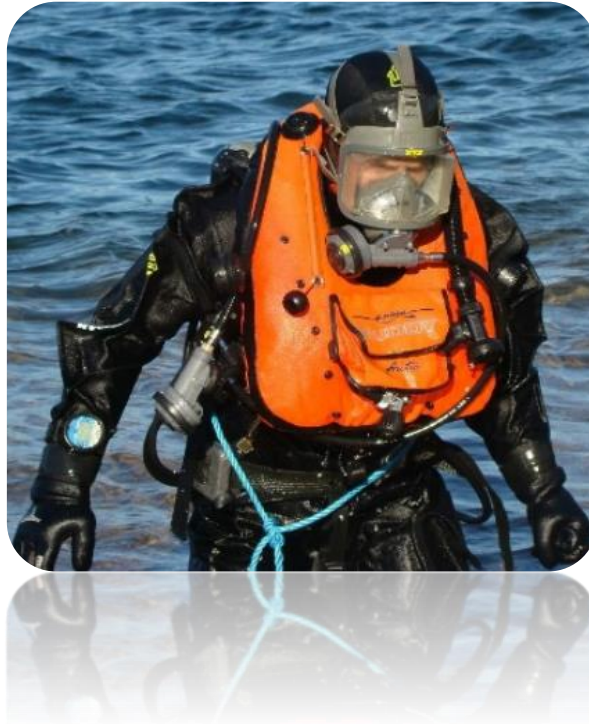

8.2.6 Drunkning

- Skadedrabbade personer ska omhändertas skyndsamt
- Förhindra följdolyckor

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person	Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår	Riskbedömning	Riskbedömning	Riskbedömning
	Ytlivräddning av personer i kursnära vattenmiljöer	Ytlivräddning av personer i kustnära vattenmiljöer	Ytlivräddning av personer i kustnära vattenmiljöer
	Ytlivräddning av personer på is i kursnära vattenmiljöer	Ytlivräddning av personer på is i kursnära vattenmiljöer	Ytlivräddning av personer på is i kursnära vattenmiljöer
	Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår eller mindre terrängfordon	Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår eller mindre terrängfordon	Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår eller mindre terrängfordon
		Sök under vattenytta.	Sök under vattenytta med hjälp av båt
			Räddningsinsats med vattendykning

Drunkning					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2					
Nivå 3	X	X			
Nivå 4			X	X	

Totalt dog 77 personer i drunkningsolyckor i Sverige under 2020. Vid drunkningstillbud är tidsaspekten avgörande för skadefallet. Förmåga att ytlivrädda finns på varje station och en gemensam räddningsdykarorganisation för Norra Bohuslän utgår från **Kungshamn** och **Hunnebostrand**

Övergripande förmåga		
Drunkning	Drunkningstillbud i skärgården och insjöar	
	Ytlivräddning i skärgård och insjöar	
	Livräddning av personer under vattenytan ner till 4 meter.	
	Händelse som kan hanteras av egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

8.2.7 Nödstillad person

Med begreppet avses drabbad person som inte har förmåga att själv sätta sig i säkerhet eller är skadad så att personen inte kan förflytta sig.

- Skadedrabbade personer ska omhändertaras skyndsamt

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Akut medicinskt omhändertagande av skadad person		Akut medicinskt omhändertagande av skadad person
Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår		Räddningspersonal kan ta sig till nödställd genom rappelring
		Transport av skadedrabbad till farbarväg med hjälp av bår eller mindre terrängfordon

Nödstillad person					
Förmåga utifrån nyckeluppgifter för respektive räddningsstyrka	Tanumshede (Tan)	Hamburgsund (Hbd)	Kungshamn (Kun)	Hunnebostrand (Hun)	Bohus Malmö (Bmv)
Nivå 1					X
Nivå 2					
Nivå 3	X	X	X	X	

Övergripande förmåga		
Nödstillad person	Höghöjdsräddning från vindkraftverk	
	Transport av skadedrabbad med hjälp av rappelring	
	Händelse som kan hanteras av egna resurser	
	Händelser som kan hanteras med andra kommuners resurser	
	Händelse kan hanteras med stöd av nationella förstärkningsresurser	

Räddningstjänsten har ingen egen förmåga att hantera höghöjdsräddning från vindkraftverk. Vid händelse i vindkraftverk behöver räddningstjänsten samverka med Västra räddningsregionen för att kunna genomföra en räddningsinsats.

8.2.8 Övriga insatser

Utöver insatser som är räddningstjänst enligt LSO genomför räddningstjänsten även andra insatser. Dessa insatser utgör totalt sett en mindre andel av de insatser som räddningstjänsten genomför. Detta kan dock påverka räddningstjänstens förmåga att genomföra samtidiga räddningsinsatser.

IVPA/sjukvårdslarm är inte något som kommunerna enligt lag har ansvar för. IVPA är förkortning för "I Väntan På Ambulans". Med IVPA/sjukvårdslarm avses insatser som *Sotenäs* och *Tanum* utför åt Regionen. Två RiB-personal med delegation att utföra uppdrag åt Västra götalandregionen åker ut för att vidta livsuppehållande åtgärder (prio 1) tills ambulans anländer och tar över insatsen. RiB-personalen behjälpliga fram tills sjukvårdspersonalen bedömer att det inte längre finns något behov.

Antalet IVPA/sjukvårdslarm varierar mellan kommunerna. Sotenäs har cirka 30 larm per år och Tanum har cirka 20 – 30 per år. Räddningstjänsten genomför även årligen ett antal insatser som stöd till polisen, exempelvis eftersök av person i vatten. Dessa insatser bedöms vara till stor nytta för de som drabbas.

8.3 Ledning av räddningstjänsten

Räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad och räddningsinsatser ska kunna påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap § 3). För att kunna uppnå detta behövs ett väl anpassat räddningsledningssystem. Räddningstjänsterna i Strömstads- Sotenäs- och Tanums kommuner har ingått avtal med räddningstjänstförbundet Storgöteborg med flera beträffande gemensamt ledningssystem för räddningstjänst.

8.3.1 Övergripande ledning i Västra Räddningsregionen

I den övergripande ledningen finns ledningsfunktionerna vakthavande räddningschef, vakthavande befäl samt larm- och ledningsbefäl. Vakthavande räddningschef har inställetid på 30 minuter till ledningscentralen vilken är placerad i Göteborg. Vakthavande befäl samt larm- och ledningsbefäl har en inställetid på 90 sekunder och funktionerna är placerade i ledningscentralen. Funktionerna bemannas dygnet runt i syfte att övergripande ledning ständigt upprätthålls. Den övergripande ledningen beskrivs i detalj i "Utryckningsbestämmelser för Västra Räddningsregionen".

8.3.2 Insatsledning

Med insatsledning avses ledning och samordning av enskild räddningsinsats. I varje räddningsstyrka finns ett befäl med kompetens för insatsledning av begränsade insatser. Vid olyckor som kräver flera insatta styrkor finns särskilda ledningsresurser för att hantera ett större behov av ledning och samordning. Vid omfattande insatser kan stab upprättas som stöd för ledningsarbetet. Vilka resurser som larmas för att leda en räddningsinsats beror på ledningsbehovet för den aktuella händelsen. Den som leder en räddningsinsats kallas för räddningsledare. Denne ansvarar bland annat för att sätta målet med insatsen, fördela uppgifter och resurser utifrån målet och följa upp genomförandet. Räddningsledaren ska kontinuerligt rapportera till den övergripande ledningen hur insatsen genomförs och vilken effekt den ger samt säkerställa samverkan med andra aktörer på skadeplats.

8.3.3 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

Vid flera samtidiga eller vid resurskrävande räddningsinsatser kan resurser omfördelas utifrån rådande behov. Räddningsstyrkor och ledningsfunktioner anpassas både till numerär och geografisk placering vid förändrad risk- och hotbild i syfte att bedriva övergripande ledningsarbete, genomföra räddningsinsatser och skapa beredskap för nya räddningsinsatser.

Ledningscentralen kan vid stor belastning öka bemanningen och aktivera stabsenhet i syfte att minska belastningen. I samband med att flera händelser inträffar samtidigt inom ett stort geografiskt område, exempelvis vid naturolyckor, ska räddningstjänsterna Strömstad, Tanum och Sotenäs upprätta lokal stab i syfte att minska belastningen på ledningscentralen. Detta hanteras av chefs- och stabsresurs.

Vid behov av att minska belastningen för befäl vid skadeplats finns det möjlighet för vakthavande befäl i samråd med räddningsledare att aktivera en fältstab. Dessutom ska avtal för samverkan vid räddningstjänst bidra till att ledningscentralen har tillgång till ytterligare resurser i länet och på så sätt kan prioritera resursanvändningen för samtliga pågående olycksförlopp för att åstadkomma så god effekt som möjligt för människor, egendom och miljö och övriga skyddsvärden i samhället.

8.4 Räddningstjänst under höjd beredskap

8.4.1 Inledningsvis i planeringen

Enligt försvarsberedningens rapport (Motståndskraft, DS 2017:66) kan ett väpnat angrepp inte uteslutas. Rapportens slutsats tar sin utgångspunkt i ett förändrat omvärldsläge.

Räddningstjänstens planeringsunderlag utgörs av beskrivningarna i FOI typfall 4 respektive typfall 5 (Hotbildunderlag i utvecklingen av civilt försvar FOI Memo 5089 och Utdragen och eskalerande gråzonsproblematik FOI Memo 6338). Typfall 4 beskriver tänkbara mål för ett fientligt angrepp, medan typfall 5 hela den glidande gråzonsskala som kan antas föregå ett skede där Sverige utsätts för rena stridshandlingar. En stor skillnad är att händelser beskrivna i typfall 5 hanteras utifrån fredstida förhållanden.

En analys av de mål som beskrivs i typfall 4 och som skulle kunna bli utsatta för avståndsbekämpning med olika former av fjärrstridsmedel finns inom räddningstjänstens geografiska område. Ett objekt eller område som utsätts för någon form av avståndsbekämpning kan antas förorsaka större skadeutfall på liv egendom och miljö, än de fredsmässiga olyckorna. Exempelvis kan brandbekämpning och inträngning i raserade byggnader för att undsätta instängda människor behöva utföras.

Det kan heller inte helt bortses från att en angripare kan nyttja kemiska, biologiska och nukleära stridsmedel (kärnvapen) eller fällande av ammunitionseffekter.

8.4.2 Tillkommande uppgifter för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap

Enligt lag om skydd mot olyckor ska kommunens organisation för räddningstjänst under höjd beredskap ansvara för:

1. Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden,
2. Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel,
3. Kompletterande åtgärder som är nödvändiga för att verksamhet enligt de tillkommande uppgifterna ska kunna fullgöras.
4. Personal inom kommunens organisation för räddningstjänst ska under höjd beredskap delta i åtgärder för första hjälpen och transport av skadade samt för befolkningsskydd.

Under höjd beredskap får länsstyrelsen föreskriva om undantag från de behörighetskrav som finns enligt Lag om skydd mot olyckors 3 kap 9 § om behörighet för räddningsledare.

Länsstyrelsen är högsta civila totalförsvarsmyndighet. De har rätt att besluta om användning av personal inom Tanums räddningstjänst för uppgifter som inte berör den egna kommunen för omfördelning mellan kommunerna i länet.

8.4.3. Höjd insatsförmåga

För att säkerställa en höjd insatsförmåga för ev. storskaliga händelser eller flera pågående händelser kommer räddningstjänstens personal att krigsplaceras vid räddningstjänsten. Finns brister i personalorganisationen sker rekrytering i första hand genom överenskommelse med pensions- och förtidsavgången personal. I ett senare skede ska räddningstjänsten ha förmåga att ta emot personal uttagen och utbildad med civilplikt. Sådan uttagning och utbildning sker för närvarande inte.

Vidare kan på beslut av räddningschefen övergång till tvåskiftstjänstgöring ske, varvid insatsstyrkornas numerär dubbleras. Styrkorna kan endera förläggas vid respektive brandstation eller ha beredskap i bostad eller på annan plats.

Viss äldre brandmateriel ges längre nyttjandetid och nyttjas normalt för övnings- och utbildningsverksamhet samt som resursförstärkning under höjd beredskap.

8.4.4. Livräddning och brandsläckning i rasmiljöer

Räddningstjänsten har brister i förmågan att röja i rasmassor och genomföra inträngning i skyddsrum eller skyddade utrymmen. In till dess sådan utbildning genomförs och materiel ställs till räddningstjänstens förfogande avses uppgiften lösas genom samverkan med kommunens tekniska förvaltning.

Utbildningsplaner för uppbyggnad av kompletterande förmågor för höjd beredskap ska utarbetas och personalen skall övas under mandatperioden.

8.4.5. Utmärkning av farligt område

Räddningstjänsten saknar/har mycket begränsad förmåga att indikera farliga områden. Avspärning sker på enklaste sätt. Räddningstjänsten har begränsad förmåga att hävda en avspärning. Samverkan i dessa fall måste ske med Polismyndigheten och försvarsmakten.

Räddningstjänsten saknar förmåga röja farliga områden (lätta ammunitionseffekter). Insats genom sådant område för att undsätta instängda i byggnader får hanteras genom nyttjande av för tillfället tillgängliga allmänna resurser med beaktande av personalsäkerhet.

8.4.6 Indikering och sanering av personer och områden som utsatts för kemiska, biologiska eller nukleära stridsmedel

Deltidsstyrka har förmåga att genomföra livräddande i område som utsatts för farligt ämne samt personsanering. Samtliga personal i operativ tjänst har tillgång till Skyddsmask 90 för skydd mot kemiska stridsmedel. Mätningställe för radioaktivstrålning finns vid brandstationen i Tanumshede.

8.4.7. Personalens medverkan i första hjälpen åt skadade och transport av skadade

All operativ insatspersonal vid räddningstjänsten har grundläggande utbildning i första hjälpen åt skadade. Förbandsmateriel finns dels i fordon och dels i förråd. I förråd finns filter och bårar. Räddningstjänsten har förmåga att biträda sjukvården vid transport av skadade inom skadeområde, men har endast begränsad förmåga och fordon för transport till vårdinrättning.

Övning i arbete på stor skadeplats med flera skadade människor ingår i den ordinarie övningsverksamheten.

8.4.8. Alarmering och varning

Utalarmering av räddningsenheter sker primärt som under fredsförhållanden. För den händelse att ordinarie alarmeringskedja inte fungerar hänvisas hjälpsökande till respektive brandstation eller annan grupperingsplats.

Utomhus varningssystem finns i Sotenäs kommun men inte i Tanums kommunen men kommer att utredas i samband med bygget av ny räddningsstation i Tanumshede.

8.4.9. Lämna och ta emot stöd

Frågan hanteras genom LC i Göteborg. Räddningstjänsten ska ha förmåga att på order från länsstyrelsen avdela personal och materiel. Grundberedskap ska dock kunna upprätthållas över kommunens geografiska yta. Personalersättningsreserv kan inkallas i sådant läge.

Räddningstjänsten ska vidare ha förmåga att ta emot resurser avdelade från andra räddningstjänstorganisationer. Plan för detta upprättas under mandatperioden.

8.4.10. Medverkan i befolkningsskyddet

Samverkan ska över tid ske med kommunens övriga förvaltningar såväl före som när höjd beredskap intagits.

Räddningstjänsten har ett utvecklat samarbete med frivilliga resursgruppen Tanum.

Räddningstjänsten ska vara beredd att tillsammans med andra, främst polisen, medverka vid utrymning.

8.4.11. Krigsduglighet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har utarbetat ett verktyg för att fastslå och följa upp ambitionen i den egna krigsorganisationen. Verktöget bygger på arbete med antaganden som innebär många gånger kvalificerade gissningar i frågor där kontrollerbara fakta för stunden saknas. Utgångspunkten är fredsorganisationen omställd på krigsfot. Eventuell tillförsel av civilpliktig personal och statliga materialresurser i framtiden har inte beaktats.

KDU-verktyget innehåller fyra dimensioner (personaluppfyllnad, utbildad och övning, lokaler och stödsystem samt styrdokument och planer). Varje dimension är indelad i fem nivåer där fem är den högsta och ett den lägsta.

Ambition framåt handlar i första hand om fortsatt utbildning och övning av personalen och tillsammans med andra aktörer (ex vis de tekniska förvaltningarna) och fortsatt arbete med att utveckla ledningsstödet. I första hand hanteras frågan genom samverkan med regional ledningscentral. Viss materiel för höjd beredskap behöver generellt ses över och funktions kontrolleras.

Räddningstjänsten kommer under 2022 att krigsplacera personalen på räddningstjänsten.

9. Uppföljning, utvärdering och lärande.

De nationella målen och den övergripande visionen som anges i handlingsprogrammet används för planering av uppföljningsaktiviteter. Uppföljningarna utförs minst tre gånger per år och rapporteras till kommunstyrelsen i *Tanums* kommun tillsammans med förslag till förändring och styrning.

Uppföljningarna görs till stor del genom nyckeltalsmätning och analys. För att följa upp om likvärdigt skydd i nationellt perspektiv uppnås görs en jämförelse med likvärdiga kommuner. De genomförda insatserna följs upp i olika omfattningar beroende på insatsens komplexitet samt konsekvensutfall. I en del fall genomförs även intervjuer med drabbade för att följa upp deras förmåga att förebygga och ingripa. Det gäller även deras uppfattade känsla av trygghet och säkerhet. Vad avser de två avtal som omfattar larmning och övergripande ledning samt samverkan vid räddningstjänst framgår ur avtal hur uppföljning och utvärdering ska ske.

Räddningstjänsten följer upp och ansvarar för att verksamheten avseende rengöring och brandskydds kontroll bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och föreskrifter

Olycksundersökningar enligt 3 kap. 10 § LSO Enligt LSO ska kommunen efter avslutad räddningsinsats undersöka olycksorsak, olycksförlopp och hur räddningsinsatsen genomförts. Undersökningen ska göras i skäligen omfattning. Bestämmelsen finns i 3 kap 10 §. Varje insats dokumenteras i en händelserapport enligt en nationell mall. Den som varit räddningsledare vid insatsen rapporterar sin bedömning av orsaker till olyckan, olycksförloppet, faktorer som påverkat skadeutvecklingen samt hur insatsen genomfördes. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, tar del av samtliga händelserapporter. Finns oklarheter i orsak, förlopp eller hur insatsen genomfördes kan en fördjupad olycksundersökning genomföras. Kriterierna för en fördjupad olycksundersökning är att man kan förvänta sig att det finns något att lära av undersökningen, samt att de resurser som undersökningen kräver står i proportion till de erfarenheter man förväntas göra. Beroende på olycka och insats kan fokus på olycksorsak, olycksförlopp och räddningsinsatsen variera. På begäran av Polisen eller Åklagarmyndigheten upprättar räddningstjänsten sakkunnigutlåtanden beträffande brand- och rökspridning. Räddningstjänsten deltar vid behov i Polisens tekniska undersökningar av brandplatser, dels för eget lärande men också för att bistå Polisen med kunskap om brandförlopp och brandspridning. När en insats varit ovanligt omfattande, eller när det kan misstänkas att allvarliga misstag begåtts under insatsen anlitas annan räddningstjänst eller myndighet för att genomföra undersökningen. Genom att studera händelserapporterna och genomföra fördjupade olycksundersökningar skapas underlag för att minska antalet olyckor och minska konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Samverkan med och erfarenhetsåterföring till berörda verksamheter är mycket viktigt. Exempel på sådana verksamheter är kommunala förvaltningar, fastighetsägare, företag, Trafikverket, Polisen och andra myndigheter. Detta är ett område som kan utvecklas, inte minst inom kommunerna.

Vidare ska verksamheten utvärderas i samband med att handlingsprogrammet giltighetstid passerar och nytt handlingsprogram upprättas.

Bilaga A – Dokumentförteckning

Förteckning över avtal med andra kommuner

Följande avtal om samverkan finns upprättade för *Tanums* kommun

- Gemensam insatsledare samt chef- och stabsresurs i Norra Bohuslän mellan Sotenäs-, Strömstads- och Tanums kommuners räddningstjänst
- Avtal med Halden Brannvesen om hjälp vid händelser i anslutning till riksgränsen.
- Avtal om larmning och övergripande ledning med räddningstjänstförbundet Storgöteborg
- Avtal om samverkan vid räddningstjänst med räddningstjänstförbundet Storgöteborg m.fl.
- Avtal om administration av automatlarm med räddningstjänstförbundet Storgöteborg.
- Avtal om hjälp i Västra Götalands län vid större räddningsinsatser.
- Samverkansavtal hjälp av Dals-Eds kommun för insatser i Tanums kommunens östra del.

Förteckning över avtal med andra aktörer

Följande avtal om samverkan finns upprättade för *Tanums* kommun.

- Avtal med Försäkringsbranschens restvärdesräddning i Sverige AB om återställning med ersättning efter olycka på väg och spårområde.
- Avtal med Entropis SAB om åtgärder i samband med miljöolycka.
- Avtal om IVPA (i väntan på ambulans) larm med NU-sjukvården i Sotenäs och Tanums kommun.
- Avtal med NU-sjukvården om sjuktransporter i terräng i *Tanums* kommun.
- Avtal med NU-sjukvården om medverkan vid IVPA-larm i *Tanums* kommun.
- Tanums Civilförsvarsförening om rekrytering, utbildning, övning och vidareutbildning samt nyttjande av Frivilliga resursgruppen (FRG) inom kommunen
- Avtal om samverkan med Svenska Sjöräddningssällskapet
- Överenskommelse med brukshundklubben om tillgång till räddningshundar.
- Överenskommelse med Bullarens, Kville och Tanum/Lur Skogsvårdsförenings brandgrupp om släckhjälp vid skogsbrand.

Följande referensdokument hänvisas till i handlingsprogrammet eller ligger som underlag för texten:

- Riskanalys Strömstad/Tanum/Sotenäs från 2020 med uppdateringar 2021.
- Tillsynsplan Tanums kommun 2021 och 2022.
- Budget Tanums kommun 2021 och 2022.
- Frister för Sotning- och brandskyddskontroller i Tanums kommun.
- Rutin för gemensamma olycksutredningar i Västra Räddningsregionen.

- Räddningschefernas principer för gemensamt räddningsledningssystem i Västra Räddningsregionen.
- Utrycknings bestämmelser i Västra Räddningsregionen.
- Totalförsvarets forskningsinstitut. (2014). Hotbildsunderlag i utvecklingen av civilt försvar.
- Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor Tanums kommun 2020.
- MSBFS 2021:1 föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst.
- Delregional oljeskyddsplan vid utsläpp till sjöss

Bilaga B – Beskrivning av samråds remiss

Handlingsprogrammet var på remiss under våren 2022 från början av mars med sista svarsdatum 19 april. Sändlistan för samrådet var enligt följande:

Tanums kommun

Behandling

Internt räddningstjänsten

Räddningstjänstutskottet

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

2022-03-07

2022-05-04

2022-06-20

Kommuner

Dals-Eds kommun

Munkedals kommun

Sotenäs kommun

Strömstad kommun

Räddningstjänstorganisationer

Räddningstjänsten Dals Ed

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän

Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

Räddningstjänsten Sotenäs

Räddningstjänsten Strömstad

Statliga myndigheter

Västra militär regionen

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Sjöfartsverket

Trafikverket

Kustbevakningen sydväst

Polismyndigheten

Övriga

SOS-Alarm

Västra Götalandsregionen

Frivilliga resursgruppen (FRG) Tanum

Svenska sjöräddningssällskapet

Brandmännens Riksförbund, lokalt

Vision, lokalt

Bilaga C – Hamnar och dess gränser i vatten

Tanums kommun följer MSB:s handboken där det framgår att begreppet hamn får tolkas som en anläggning som konstruerats för ändamålet att förtöja båtar eller fartyg. Med konstruktion bör anses att den är tillverkad eller anordnad för ändamålet, till exempel en brygga eller kaj. Ytmässig avgränsning av "hamnen" bör anses vara det område som ligger innanför bryggor, pirar eller inre vågbrytare. Om "hamnen" utgörs av en brygga – utan att den har någon exakt och tydlig avgränsning, till exempel endast med "öppet vatten" utanför bryggan – bör den ytmässiga avgränsningen anses utgöras av bryggans omedelbara närhet.

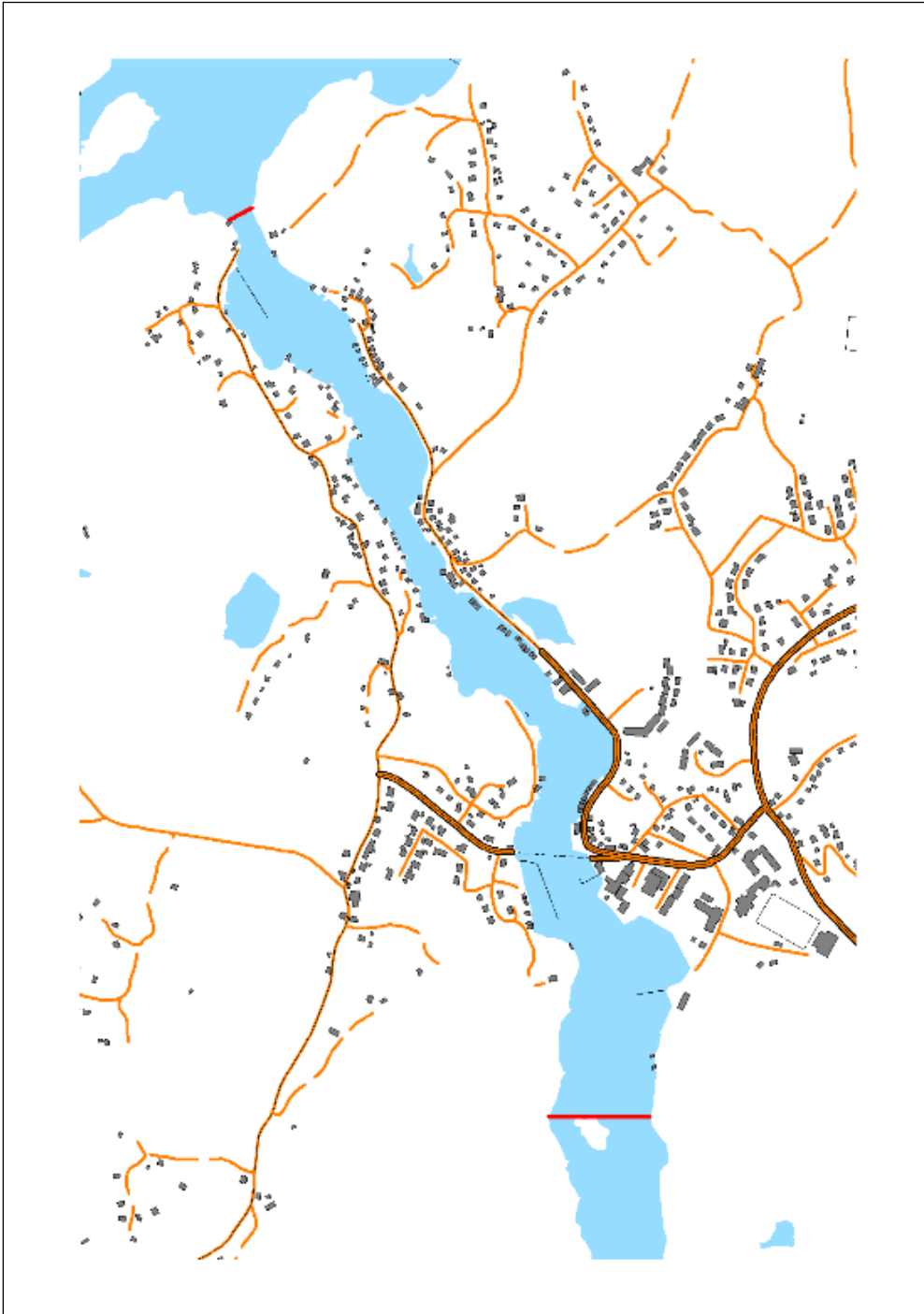
Nedanstående bilder redogör för gränserna mellan kommunens respektive statens ansvarsområde för räddningsinsatser i anslutning till de större hamnarna. Gränsen är markerad i rött och det kommunala ansvarsområdet är mellan röd linje och land.

Resö

Hamburgsund

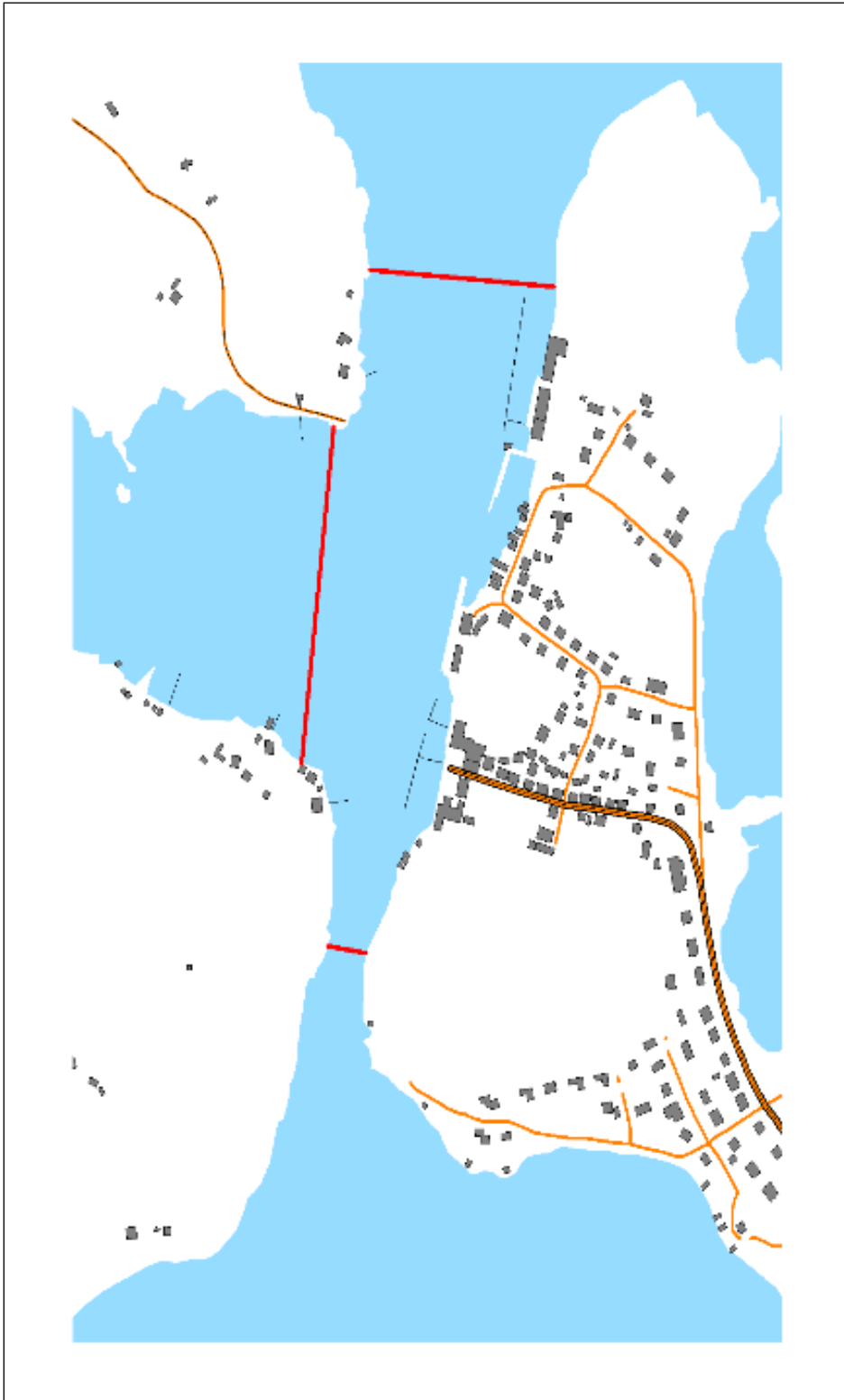

Grebbestad

Havstenssund

Fjällbacka

